

Nr 11.

Ankom till Riksdagens kansli den 10 mars 1910 kl. 5 e. m.

Betänkande, i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, dels ock i ämnet väckta motioner.

(2:a A.)

Genom proposition nr 22 af den 14 januari 1910 har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt protokoll öfver finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen att dels antaga ett vid propositionen fogadt förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, dels ock besluta, att de nya bestämmelserna skulle tillämpas från och med den dag, som af Kungl. Maj:t bestämdes.

Berörda proposition, som remitterats till bevillningsutskottets förberedande behandling, finnes bilagd detta betänkande, och anhåller utskottet att i afseende å dess innehåll få hänvisa till själfva propositionen.

Jämlikt 40 § riksdagsordningen afgifver bevillningsutskottet härmed utlåtande öfver ej mindre omförmälda proposition än äfven följande inom Riksdagen väckta, till bevillningsutskottet likaledes hänvisade motioner rörande nu ifrågavarande ämne, nämligen

inom *Första kammaren*:

nr 42 af herr *L. Ljungberg*,

nr 45 af herr *E. Bohnstedt* och

nr 47 af herr *O. Eklund* samt

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 5 Saml. 1 Afd. 10 Häft. (Nr 11.)

inom *Andra kammaren*:

- nr 173 af herr friherre *Palmstierna*,
 nr 174 af herr *O. A. Ericsson* i Ofvanmyra, med hvilken tjugu
 andra af kammarens ledamöter instämt,
 nr 181 af herr *Fr. Söderbergh* i Karlshamn,
 nr 198 af herr *Hj. Wijk*,
 nr 206 af herr *Hj. Branting*,
 nr 207 af herr *G. Kobb* jämte trettionio andra af kammarens
 ledamöter,
 nr 208 af herr *W. Lundin* och
 nr 209 af herr *E. Åkerlund*.

Beträffande innehållet i de olika motionerna tillåter utskottet sig att, i den mån desamma icke här nedan återgifvas, hänvisa till själfva motionerna.

I det anförande till statsrådsprotokollet, som åtföljer den kungl. propositionen, erinrar departementschefen, att vid mer än ett tillfälle, då fråga varit om täckande af statens ökade skattebehof, departementschefen framhållit, hurusom stämpelbeskattningen i vårt land icke på långt när hunnit den utveckling som i främmande länder, och detta såväl i fråga om mångsidighet som beträffande skatteresultat. Nämda förhållande jämte departementschefens ofta uttalade mening, att de omsättnings- och indirekta kapitalskatter, som inrymdes inom stämpelbeskattningens område, vore i stort sedt en lämplig form för beskattning, hade under nu rådande statsfinansiella förhållanden föranledt departementschefen att söka i tid vinna en sådan utredning om möjligheterna till en utsträckt stämpelbeskattning, att det ökade skattebehofvet för 1911 års statsreglering skulle kunna täckas äfven med anlitande af beskattning af nyssnämnda natur.

För sådant ändamål hade under förlidet år igångsatts åtskilliga utredningar rörande bouppteckningsstämpeln, hvilka utredningar, statistiskt sammanförda, bifogats den kungl. propositionen. Vidare hade uppdragits åt särskildt tillkallade sakkunniga att uppgöra förslag i syfte att genom allmän utredning af stämpelbeskattningen åt staten bereda ökade inkomster under denna skatttitel; och utmynnade ett i anledning däraf sedermera uppgjort förslag i bestämmelser rörande dels i lagstiftningen redan införda stämpelskatter, dels ock nya sådana. Efter att hafva redogjort för de skäl, som föranledt att icke för det närvarande något

förslag till ökad stämpelbeskattning, grundadt på bemälda sakkunnigas förslag, kunnat framläggas, anför departementschefen vidare, att han i stället ansett sig böra för täckande af erforderliga skattebehof anlita, bland annat, den enda rena förmögenhetsskatt, som gällande stämpelförordning erbjöde, eller bouppteckningsstämpeln, därvid inskränkande sig till i hufvudsak en revision af skattesatserna allenast.

I sist omnämnda hänseende innebär det kungl. förslaget, hvilket som känt bibehåller den nuvarande indelningen i klasser och ej heller — fränsedt den föreslagna höjningen — velat rubba det nuvarande förhållandet mellan nämnda klasser, att maximum, nu utgörande i klass I 1.5 procent, i klass II 3 procent och i klass III 6 procent, skulle förhöjas till respektive 4, 8 och 16 procent. Beträffande vidare anordnandet af de nya skatteskalorna har departementschefen, utgående från att den ökade afkastningen af skatten borde gifva ungefärligen brutto 3,000,000 kronor, ansett, att med en systematisk och jämn förhöjning i nu gällande skatteskalor intill nyss angifna maximiprocenttal ett dylikt resultat skulle kunna uppnås. Denna förhöjning har i det kungl. förslaget så anordnats, att för hvarje skatteskala den nuvarande maximiprocenten fördubblats vid andel af samma storlek, där maximum i skatteskalan nu inträder.

I afseende å den sålunda ifrågasatta förhöjningen hafva åtskilliga förslag väckts, åsyftande att än ytterligare utnyttja förevarande skattekölla. Sålunda har herr *Ljungberg* i sin ofvanberörda motion I: 42, med förklarande att han ej funnit anledning till någon befogad erinran vare sig mot den bibehållna klassindelningen eller mot de föreslagna skattesatserna, likväl ansett progressionsskalan, särskildt i fråga om de större, mycket skattekraftiga arfsbeloppen väl tåla vid en jämkning. Det syntes motionären föga tillfredsställande, att medan i klass I skillnaden mellan de arfsbelopp, för hvilka skattesatsen föreslagits till respektive 1 och 2 procent, utgjorde endast 11,000 kronor och mellan de belopp, för hvilka skattesatsen föreslagits till respektive 2 och 3 procent, 60,000 kronor, skillnaden mellan de arfsbelopp, för hvilka skattesatsen föreslagits till respektive 3 och 4 procent, uppginge ända till 375,000 kronor. Motsvarande ojämnheter, ehuru icke så iögonenfallande, förefunnes äfven i klasserna II och III. Motionären ansåge därför, att befogad anmärkning icke skulle kunna göras, om högsta skattesatsen nåddes i klass I vid 200,000 kronor samt i klasserna II och III vid respektive 175,000 och 150,000 kronor; och har motionären i anslutning härtill framlagt förslag till förändrade skatteskalor.

Herr Ljungbergs motion.

Herr Brantings
motion.

Vidare har herr *Branting* i sin förenämnda motion II: 206 framhållit, att det syntes honom uppenbart, att de större arfven utan någon som helst olägenhet kunde blifva föremål för en snabbare progression, än Kungl. Maj:t föreslagit, äfvensom vidare anført, att, därest stegringen sålunda, såsom billigt vore, gjordes större, man själfklart ej heller kunde stanna vid de respektive 4—8—16 procent, som i Kungl. Maj:ts förslag blifvit de nya maxima. En mera naturlig stegring ledde af sig själf till (för första gruppen) 6 procent vid ungefär den gräns af 450,000 kronor, där Kungl. Maj:t trott sig böra stanna; och behölles för de öfriga grupperna samma relation, komme man, vid arf af så stora belopp som inemot 500,000 kronor, för icke bröstarfvingar upp till 12 procent och för helt aflägsna släktingar (eller testamentstagare) 24 procent. Motionären har slutligen föreslagit den ytterligare påbyggnad på skalan, att från 500,000 till 1,000,000 kronor arfsskatteprocenten måtte stiga i klass I från 6 till 8 procent och i klass II från 12 till 16 procent, belopp, hvilka för emottagare af sådana arf omöjligen syntes kunna betecknas såsom oskäligt betungande. I fråga om klass III har motionären däremot icke ansett sig böra för närvarande gå öfver 24 procent, som där uppnåddes redan vid 500,000 kronor. I motionen har vidare uppgjorts förslag till den sålunda betingade förändrade lydelsen af skattetarifferna, hvarjämte motionen åtföljes af en bilaga, utvisande en jämförelse mellan Kungl. Maj:ts och motionärens förslag.

Herr Kobbs
m. A. motion.

Vidare anföra herr *Kobb* och hans medmotionärer i deras förberörda motion II: 207, att med hänsyn framför allt till arfslottens storlek det syntes, som om man utan fara skulle kunna gå längre, än Kungl. Maj:t föreslagit, och därigenom bereda staten en ej obetydligt större inkomst. Enligt Kungl. Maj:ts förslag afstannade exempelvis skatteprogressionen i klass I vid 4 procent vid 450,000 kronor, under det att densamma vid klass II stege till 8 procent redan vid 375,000 kronor. Då vid bestämmande af skattesatsen i första rummet skatteförmågan torde vara afgörande, syntes intet vägande skäl kunna anföras mot att fortsätta progressionen något längre i såväl klass I som klass II; och hemställa motionärerna, att maximum måtte bestämmas i klass I till 8 procent och i klass II till 12 procent, i båda fallen vid arfsandel af minst 1,000,000 kronor. I fråga om klass III föreslås icke någon ökning i procenten, ej heller fortsättning i progressionen, enär stora arfsdelar i denna klass väl ganska sällan förekomme. Motionärerna hafva däremot i afseende å sistnämnda klass ifrågasatt viss öfverflyttning till klass II, hvartill utskottet framdeles i annat sammanhang återkommer.

Förslag till de af förhöjningen betingade förändringar i skatteskalorna återfinnes äfven i motionen.

Slutligen har herr *Eklund* i sin ofvan omnämnda motion I: 47, med framhållande, hurusom beträffande själfva progressionsmetoden den anmärkning kunde göras, att genom de föreslagna skalorna olämpliga språng i stegringen uppstode, vidare anført, att han för åstadkommande af kontinuerliga skattesatser helst önskat deras omläggning i enlighet med den progressionsmetod, som återfunnes i inkomstskatteförordningen. Därest emellertid bevillningsutskottet icke skulle anse skäligt att själf framkomma med förslag till en sådan principiell ändring i de föreslagna skattesatserna, hemställer motionären, att tarifferna i den kungl. propositionen måtte inom de tre klasserna fortsättas, så att de högsta skattesatserna blefve respektive 6, 12 och 24 procent.

*Herr Eklunds
motion.*

För vinnande af öfverskådlighet har i fråga om de olika förslag, som sålunda framställts, utskottet låtit upprätta en tabellarisk öfversikt, hvilken återfinnes i särskild bilaga vid detta betänkande.

Det lär icke kunna förnekas och har äfven af bevillningsutskottet vid föregående tillfällen framhållits, att stämpelbeskattningen erbjuder ett rikt fält för upphämtande af medel till mötande af statens växande utgiftsbehof. Icke heller torde någon bestrida, att härvid bo-uppteckningsstämpeln eller den form, hvarunder arfsskatt här i landet utgår, träder i förgrunden. Ifrågavarande skatt är nämligen, såsom ock af departementschefen framhållits, en verklig och ren förmögenhets-skatt samt väl ägnad att främja det mål, man genom en förmögenhetsbeskattning vill uppnå. Ej nog med att skatten träffar den verkliga förmögenheten, utan detta sker tillika vid ett sådant tillfälle, att den, som får vidkännas afgiften, i allmänhet torde kunna med lätthet bära densamma. Enligt hvad känt är och därom för öfrigt den kungl. propositionen lämnar en utförlig redogörelse, har man ock i utlandet såväl i våra grannländer som i de stora kulturstaterna funnit sig böra i större eller mindre grad anlita ifrågavarande skattekölla. Med hänsyn till hvad sålunda anförts anser utskottet i likhet med Kungl. Maj:t, att, då statens ökade inkomstbehof nu måste tillgodoses, en efter skatteförmågan vederbörligen afpassad ökad arfsbeskattning äfven bör ifrågakomma.

Utskottet.

Med afseende å måttet af denna ökade beskattning och dess

närmare anordnande har föredragande departementschefen till statsrådsprotokollet lämnat en redogörelse för de grundsatser, som varit för den kungl. propositionen bestämmande, hvarvid departementschefen framhållit, bland annat, hurusom af angifna skäl ifrågasättas kunde, om icke det i den kungl. propositionen framlagda förslaget, hvorigenom skatteprogressionen skulle ökas med öfver 150 procent, innebure en högre belastning af skattekällan, än tillrådligt vore. Utskottet anser visserligen äfven, att fog för tvekan kan i detta hänseende förefinnas, särskildt i betraktande af den relativa knappheten på rörligt kapital inom landet och angelägenheten af att icke i och för anskaffande af medel till utnyttjande af landets naturliga tillgångar göra oss i alltför hög grad beroende af utlandet. Nödig hänsyn härtill lärer böra föranleda särskild varsamhet, då det gäller att för statens löpande utgifter taga i anspråk ej blott det rörliga kapitalets afkastning utan äfven delvis detta kapital själf. Också finner man af de jämförande tabeller, som bifogats den kungl. propositionen, hurusom dylika eller andra i samma riktning verkande synpunkter gjort sig gällande och föranledt vida lindrigare arfsbeskattning än den nu hos oss föreslagna — åtminstone i fråga om mera närskylda arftagare — ej blott i grannländer, hvilka med hänsyn till mängden af rörligt kapital äro med oss mera likställda, utan äfven hos erkänt rika nationer och till och med hos sådana, där den vanliga inkomstbeskattningen ännu icke införts. Utskottet har i detta sammanhang icke heller kunnat bortse från att man vid innevarande riksdag har att förvänta förslag rörande den direkta beskattningen, enligt hvilka afses, att i form af förmögenhets- och inkomstskatt en kraftigare belastning än hittills skall drabba kapitalet. Trots de betänkligheter, som sålunda kunna resas mot den af Kungl. Maj:t föreslagna afsevärda ökningen af arfsskatten, synes man dock icke kunna underkänna de skäl, som departementschefen anfört till stöd för förslaget; och utskottet kan för sin del icke annat än tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i detta afseende. Däremot har utskottet, med afseende å hvad ofvan anförts, funnit sig icke böra tillstyrka att, på sätt ett flertal motionärer påyrkat, ännu mera skärpa arfsbeskattningen. Då här, såsom redan förut erinrats, är fråga om ett årligt tillskott till de löpande statsutgifterna, bör dessutom icke förgätas, att arfsskattens afkastning är stadd i jämn och naturlig utveckling jämsides med den inom landet fortgående kapitalbildningen.

Vidkommande själfva skatteskalorna och den däri föreslagna progressionen, har, såsom redan nämnts, herr Eklund i sin förberörda motion framkastat tanken, att för undvikande af olämpliga språng

i stegringen och åstadkommande af kontinuerliga skattesatser en omläggning af skatteskalorna borde ske i öfverensstämmelse med den progressionsmetod, som vunnit tillämpning i gällande inkomstskatteförordning. Utskottet finner visserligen, att en riktig tillämpning af den ifrågasatta metoden skulle aflägsna nyssnämnda i motionen antydda olägenheter och att i följd häraf den af motionären framhållna synpunkten är förtjänt af beaktande. Då emellertid tillräckliga skäl att frångå den hittills använda progressionsmetoden ej kunna anses förebragta, har utskottet äfven i detta hänseende anslutit sig till Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet har emellertid, på sätt nyss antydts, icke kunnat undgå att beakta, hurusom det kungl. förslaget i denna del företer afsevärda språng i skatteskalorna. Förslag hafva ock inom utskottet framställts, hvilka utan att principiellt afvika från nuvarande anordning varit ägnade att i väsentlig mån afhjälpa denna brist, men då i andra afseenden anmärkningar framkommit mot samma förslag och här i hufvudsak bör vara fråga allenast om en formell förbättring af den nuvarande tariffen, har det synts utskottet lämpligast, att frågan finge underkastas en mera ingående behandling i samband med det arbete, som, enligt hvad departementschefen till statsrådsprotokollet omförmält, pågår i och för en formell omgestaltning af bestämmelserna rörande arfsskatten. Utskottet har nämligen ansett sig kunna antaga, att, sedan uppmärksamheten numera riktats å nu ifrågavarande olägenhet, Kungl. Maj:t icke lär underlåta att i samband med omförmälda arfsbeskattningen rörande arbete vidtaga erforderliga åtgärder till olägenhetens afhjälpan.

Med den föreslagna höjningen af arfsbeskattningen sammanhänger frågan, intill hvilket belopp skattefrihet lämpligen bör åtnjutas. I detta afseende har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon förändring i nu gällande bestämmelser, enligt hvilka, hvad klass I beträffar, sådan frihet medgifves för belopp, understigande 400 kronor.

Skattefrihet.

Häremot riktar sig ofvanberörda af herr *O. A. Ericsson* väckta motion, däri motionären, under hänvisning bland annat till exemplen i några af våra grannländer, föreslår, att beträffande arfslotter i nyssnämnda klass skattefrihet skulle få åtnjutas, därest lotten icke uppginge till 1,000 kronor.

*Herr O. A.
Ericssons
motion.*

Före tillkomsten af 1894 års förordning voro dödsbon med behållning under 1,000 kronor fria från stämpel. Vid öfvergången till

Utskottet.

beskattning af de särskilda arfsandelarna bestämdes gränsen för stämpelfrihet till 400 kronor i klass I. Några öfvertygande skäl för att stanna vid just detta belopp synas, såvidt handlingarna utvisa, icke hafva blifvit anförda. Erkännas måste visserligen, att det ingalunda är lätt att bestämma, hvar gränsen rätteligen bör sättas. Men det torde icke kunna förnekas, att för mången, som erhåller en dylik jämförelsevis liten arfslott, svårigheter kunna förefinnas att erlægga den därför ifrågasatta afgiften. Detta gäller särskildt i fråga om små arfslotter, som till väsentlig del utgöras af andel i fastighet med tillbehör; samma förhållande torde äfven i många fall förefinnas vid små arffall, där egendomen till hufvudsaklig del består i andel af husgeråd, verktyg för yrkesutöfning o. d. Det får icke heller förbises, att, sedan nu gällande minimibelopp af Riksdagen fastställdes, penningvärdet ej obetydligt sjunkit. Vid sådant förhållande har utskottet funnit sig böra biträda motionärens yrkande.

Skattelindring. I den kungl. propositionen har vidare i sammanhang med den föreslagna höjningen inom klass III ifrågasatts, att någon nedsättning i stämpelafgiften skulle medgifvas för donationer, gjorda för allmännyttigt eller välgörande ändamål, för närvarande inordnade under nyssnämnda klass.

Enligt förslaget skulle sålunda, där andel tillkomme kyrka, landsting, kommun, hushållningssällskap, akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond, pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse och andelen uppginge till 7,500 kronor eller därutöfver, stämpelafgiften nedsättas med hälften af det belopp, hvarmed stämpelafgiften enligt de i klass III angifna grunder öfverstege 8 procent af andelens hela belopp.

Departementschefens motivering i detta hänseende återfinnes å sid. 33 och 34 i den kungl. propositionen.

Ofvan omförmälda, af herrar Söderbergh, Wijk, Lundin och Kobb väckta motioner beröra samtliga nu föreliggande fråga, de tre förstnämnda uteslutande och herr Kobbs till viss del.

Herr Söderberghs motion.

Herr *Söderbergh* anför i sin motion följande:

»Uti det förslag till revision af bouppteckningsstämpeln, som innehålles i Kungl. Maj:ts proposition nr 22 rörande ändrad lydelse af vissa paragrafer af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, har en särskild undantagsställning i skatteafseende blifvit beredd åt vissa slag af dispositioner, i det att i fråga om andel, som tillkommer

kyrka, landsting, kommun, hushållningssällskap, akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond, pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan *from stiftelse*, stämpelafgiften, därest berörda andel uppginge till 7,500 kronor eller därutöfver, skulle ned-sättas med hälften af det belopp, hvarmed stämpelafgiften, enligt de under klass III i den föreslagna tariffen angifna grunder, öfverstege 8 procent af andelens hela belopp.

De skäl för den sålunda föreslagna lindringen från bouppteckningsstämpeln, som i den kungl. propositionen blifvit anförda eller som eljest tämligen själfallet föreligga, torde med fullt fog kunna åberopas till stöd för ett *ytterligare steg* i samma riktning, till fullständig befrielse från stämpelafgift för donationer, gjorda *uteslutande för välgörande ändamål*.

I hur stor utsträckning lindring från bouppteckningsstämpeln bör i samtliga ofvan angifna fall medgifvas, lärer, enligt herr finansministerns förmenande, 'få anses vara mer eller mindre en smaksak'. Men om så är, synes det mig vara icke allenast mest smakligt, utan äfven staten värdigast att icke med någon skatteskyldighet i ifrågasvarande afseende betunga en inrättning, som icke har annat ändamål än att idka välgörenhet och som i regel icke har andra medel att tillgå för sina barmhärtighetsverk än de medlidandes frivilliga gåfvor. För en sådan inrättning måste hvarje grepp från statens sida i en afsedd donation alltid finnas kännbart, i all synnerhet när detta grepp skulle bli af den betydighet, som i den kungl. propositionen ifrågasättes.

Från stämpelafgift enligt art. I i stämpelförordningen äro bland annat befriade 'fromma stiftelser', allenast med undantag af den särskilda stämpeln å protokoll angående bevakning vid domstol af testamente. Jämlikt gällande förordning om inkomstskatt skall sådan icke erläggas af 'sjuk- och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser' och enligt förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst erlägges icke fastighetsbevillning af 'barmhärtighetsinrättningar', likasom från utgörande af inkomstbevillning äro frikallade 'sjuk och fattigvårdsinrättningar jämte andra fromma stiftelser'.

Samma af billighet och medkänsla förestafvade hänsyn, som varit för statsmakterna afgörande i sistberörda hänseenden, torde böra få gälla i lika hög grad i nu föreliggande fall. Huru den af mig ifrågasatta befrielsen skulle komma att verka, kan näppeligen utrönas af den i den kungl. propositionen förekommande utredningen, men jag antager, att det beräknade skatteresultatet af den afsedda reformen i dess helhet icke skulle därpå förorsakas någon väsentligare minskning. De testa-

mentariska donationerna i vårt land till enbart välgörande ändamål lära icke förekomma så talrikt eller i allmänhet till någon så betydande omfattning, att den ekonomiska synpunkten för staten härvidlag förtjänar afseende framför de, enligt min åsikt, mera beaktansvärda, nyssnämnda hänsyn.

Med stöd af hvad jag sålunda anfört, tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville för sin del besluta sådan ändring i 8 § i förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, att från stämpelafgift enligt den under A) Bouppteckning upptagna tariff klass III må befrias *fromma stiftelser* af sådant slag, som afses i 7 § i samma förordning.»

Herr Wijks
motion.

Den af herr *Wijk* väckta motionen är af följande lydelse:

»Arfsskatten är utan tvifvel en förmögenhetsskatt i egentligaste mening. Dess syfte är att beskatta den oförtjänta förmögenhetsökning, som genom arf eller testamente tillfaller en person. Den afser att i ett ögonblick, då den beskattade anses böra kunna bära skatten jämförelsevis lätt, återbördas till samhället en del af den förmögenhet, som den enskilde medborgaren under sitt lif lyckats hopföra och tillgodogöra sig i kraft af den af samhället upprätthållna rättsordningen.

Ju mer aflägsset arf- eller testamentstagaren är befryndad med arflåtaren, desto klarare karaktär har arfvet af ren förmögenhetsökning, och desto hårdare blir beskattningen. Ju större arfslotten är, desto större afdrag till det allmänna anses arftagaren med rätta kunna bära.

Vi finna i dessa arfsskattens principer öfverallt personlighetssynpunkten genomförd. Det är från synpunkten att bestämmelserna gälla fysiska personer, som de finna sin förklaring och sitt berättigande.

Är det åter icke en fysisk person, utan en institution eller allmän inrättning af något slag, som är arf- eller testamentstagare, förlora de nämnda grundsatserna sitt berättigande. Den progression i beskattningen, som afser att hos arftagaren drabba öfverflödet, blir meningslös, då arftagaren är en institution, hvars behof är obegränsadt, och för hvilken ingen del af arfvet kan betraktas som öfverflödigt eller onyttigt. Arfsskattens motiv att till det allmänna återbördas en del af den enskilde individens hopförda förmögenhet förfaller likaledes, då det är en allmännyttig institution, som är arftagare.

Den skillnad jag sökt göra gällande mellan en fysisk person och en allmän inrättning från arfsbeskattningens synpunkt kan i själfva verket anses redan erkänd därigenom, att institutioner af de slag, jag åsyftar,

enligt gällande författning ej äro underkastade inkomstbeskattning. Tanken att öfver hufvud beskatta t. ex. en sjukhusinrättnings ränteinkomster förefaller oss lika oriktig och främmande som tanken, att denna inkomst skulle kunna beskattas i stigande progression i förhållande till storleken af de räntemedel, som inflyta för upprätthållandet af sjukhusets verksamhet. Men lika principiellt oriktig förefaller då äfven tanken att beskatta, och progressivt beskatta, de testamentariska donationsmedel, hvarigenom verksamheten grundas eller upprätthålles.

Betraktar man arfsskatten enbart som en »afgift för förmögenhetsförvärf genom arf och liknande fång», och det är på denna synpunkt förslaget till arfsskatt i den kungl. propositionen helt och hållet är grundadt, så finnes alltså efter min mening intet motiv att ålägga donationer någon bouppteckningsstämpel.

Men arfsskatten har äfven en annan karaktär, nämligen den att vara en direkt skatt på den affidnes samlade förmögenhet, afsedd att drabba denna, oafsedt arten af förmögenhetens framtida användning. Ehuru denna arfsskattens karaktär ej direkt framträder i det nu framlagda förslaget till arfsskatt, måste den dock anses ingå som ett moment i hvarje arfsbeskattning, och från denna synpunkt kan det försvaras, att äfven testamentariska donationer beskattas, såsom utgörande en del af den affidnes samlade förmögenhet. Men att skattesatsen i dessa fall bör vara högst väsentligt reducerad synes mig klart motiveradt däraf, att hela arfsloten här tillfaller ett allmänt ändamål och öfvergår från att vara personlig egendom till att bli allmännyttig.

I sitt anförande till statsrådsprotokollet medger äfven finansministern, att en lindring af arfsbeskattningen å donationer är berättigad, men vid skattens afmätning utgår han alltjämt ifrån att betrakta allmännyttiga institutioner som hörande till samma grupp af arftagare som aflägsna släktingar och oskylda personer, och följderna häraf är, att donationsstämpeln enligt hans förslag kommer att stiga så högt som till ett maximum af 12 procent.

Lika godtyckligt som detta förslag är, lika litet synes det motiveradt af de exempel, den kungl. propositionen själf anför på de skattesatser, som i motsvarande fall gälla i utlandet.

I Danmark är skatten på testamentariska donationer satt till 10 procent, med den viktiga inskränkningen, att den af finansministern kan sänkas till 4 procent.

I Tyskland utgår den i regel med 5 procent, medan stämpeln å arf till oskylda stiger till 10 à 25 procent.

I Frankrike utgår den med 9 procent, medan samtidigt skatten

i den högsta gruppen af andra arf- och testamentstagare uppgår till 15 å 20,5 procent.

I intetdera af dessa länder är skatten på testamentariska donationer progressiv.

I England kan vederbörande uppborädsmyndighet medgifva fullkomlig skattefrihet.

Det förefaller mig själfklart, att ett litet och jämförelsevis fattigt land bör ännu mer än större och rikare kulturländer vakta sig för att kringskära de tillflöden, som från enskildt håll tillföras dess institutioner af kulturell eller i annat afseende samhällsgagnande art. Det kan väl sättas i fråga, om det jämförelsevis obetydliga tillskott i statskassan, som skulle vinnas med en hög stämpelskatt å dylika donationer, ej i själfva verket vore mycket dyrt betaldt.

Frågan om behandlingen i skatteafseende af testamentariska donationer till allmänna ändamål synes mig kunna förtjäna en mer ingående och principiell behandling än hvad som i den nu föreliggande kungl. propositionen kommit den till del.

Mitt syftemål för närvarande är gifvetvis icke att förebringa någon dylik utredning utan endast att söka förebygga, att dessa former af arf nu bli indragna i den allmänna förhöjning af bouppteckningsstämpeln, som af Kungl. Maj:t föreslås.

Ett motiv till att ej för närvarande fastslå en höjd stämpel för testamentariska donationer finner jag äfven däri, att förslag till ändrade bestämmelser om stämpel å gåfva af Kungl. Maj:t kommer att föreläggas nästkommande Riksdag. Det förefaller, som om frågorna om testamentariska donationer och andra former af gåfvor ägde så mycket gemensamt, att det vore till fördel att behandla dem i ett sammanhang.

Jag tillåter mig därför hemställa, att Riksdagen, med afslag i förevarande punkt å Kungl. Maj:ts proposition nr 22, ville besluta, att för andel af arf, som tillkommer kyrka, landsting, kommun, hushållningssällskap, akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond, pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, skall stämpelafgiften utgå med det belopp, som i nu gällande författning är stadgad.»

*Herr Lundins
motion.*

Herr *Lundins* motion är af följande lydelse:

»Finansministern angifver (sid. 34 i kungl. propositionen nr 22) lindringen i bouppteckningsstämpeln för s. k. from stiftelse såsom mer eller mindre en 'smaksak', och man borde således ej ingå på någon kritik därutinnan. Som jag emellertid håller före, att en så pass dryg

beskattning till statsverket rent af kommer att motverka dylik disposition af efterlämnad förmögenhet — hvilken dock synes väl värd af uppmuntran — så anser jag en förändring här på sin plats. Folkpsykologien får ej alldeles lämnas ur sikte; att aflösa denna torde visserligen ej vara lätt, men då man, såvidt jag kan erinra mig, aldrig sett några donationer till statsverket, så torde man ej taga miste, om man härutinnan gör sina slutsatser.

Donation till dylik from stiftelse synes mig i stället böra skattebeläggas enligt klass II. På ingen punkt bör donatorn känna, att han, då han velat betrygga ett visst, för honom kärt syftemål af allmänna intresse, för att kunna nå detta, nödgas offra en större eller mindre del däraf som extraafgift till statskassan, som han i regel anser allredan utkräft sitt till fullo. Om exempelvis en halvbror finner, att hans halfsysters ättlingar kunna väl reda sig utan arf efter honom och därför vill donera till något välgörande ändamål, må skall staten icke komma emellan här och utkräva högre skatteprocent än måhända eljest utginge.

Dylika stiftelser äro helt och hållet fritagna från annan stats- eller kommunalbeskattning; allmänhetens uppfattning går äfven i fortsättningen i samma riktning. Skälet för att ej bouppteckningsstämpeln helt och hållet kunde utelämnas skulle bl. a. ligga däri, att dylik förmögenhet i regel ej vidare drabbas af arfsskatt. Men man förbiser vid sådan jämförelse en annan erfarenhet, att ej all ärfd eller till enskilda testamenterad förmögenhet bibehålles eller förkofras, utan ofta nog försvinner, hvadan staten ej heller där alltid får göra sig säker om ytterligare stämpel i framtiden.

Motsvarande skattesatser i Danmark och Frankrike äro väsentligt lägre, relativt taget. I Norge är allmänna maximum 10 procent.

Med stöd af det anförda får jag föreslå, att Riksdagen ville besluta, att bouppteckningsstämpeln skall utgå enligt klass II för andel, som tillkommer kyrka, landsting, kommun, hushållningssällskap, akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond, pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse.»

I hithörande del af herr *Kobbs* motion yrkas, jämte det att dessa donationer liksom öfver hufvud taget alla andelar, som tillkomma testamentstagare, måtte inordnas under klass II, att Konungen må äga att på ansökan efter pröfning af förhandenvarande omständigheter medgifva befrielse från skattens erläggande.

*Herr Kobbs
motion.*

Utskottet.

Enligt hvad af departementschefens anförande framgår, hade 1893 års stämpelkommitterade beträffande väckt fråga om skattefrihet för inrättningar och stiftelser på angifna grunder icke ansett sig böra medgifva någon undantagsställning i berörda afseende. Denna kommitterades uppfattning blef ock af Riksdagen godkänd. Någon anledning att frågå nämnda ståndpunkt, hvilken fortfarande synes äga sitt berättigande, torde enligt utskottets mening icke förefinnas; och har utskottet alltså funnit sig böra afstyrka herr Söderberghs motion, åsyftande skattebefrielse för de i motionen afsedda stiftelser.

Då emellertid en väsentlig höjning af skatteskalen i klass III föreslås, anser utskottet lika med departementschefen någon nedsättning böra medgifvas för donationer till allmänna ändamål, och synes, hvad angår andel, som tillkommer kyrka, landsting, kommun eller hushållningssällskap, man lämpligen kunna stanna vid hvad Kungl. Maj:t härutinnan föreslagit. Vidkommande åter öfriga i det kungl. förslaget åsyftade donationer, tala enligt utskottets mening behjärtansvärda skäl för någon ytterligare skattelindring utöfver den af Kungl. Maj:t föreslagna. Man synes nämligen böra tillse, att man icke genom för hög beskattning motverkar tillkomsten af sådana dispositioner, om hvilka här är fråga, likasom ock att donationsbeloppen icke allt för mycket kringskäras. Utskottet har därför i hufvudsaklig öfverensstämmelse med herr Lundins motion ansett sig böra föreslå, att stämpelafgiften för andel, som tillkommer akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, skall utgå enligt klass II. Här af följer, att utskottet icke kunnat biträda herr Wijks yrkande, som dessutom skulle kräfva en särskild skatteskala i detta hänseende. Att såsom herr Kobb m. fl. föreslagit, lämna Konungen rätt att medgifva befrielse från erläggande af stämpelafgift, anser utskottet ej väl ansluta sig till de om bevillningar här gällande konstitutionella bestämmelser.

*Herr Kobbs
motion.*

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft den i herr *Kobbs* motion ifrågasatta öfverflyttningen till klass II af andelar, som skulle tillkomma testamentstagare enligt klass III. Herr Kobb och hans medmotionärer motivera sitt förslag härom på följande sätt:

»Om en person i testamente tilldelar en annan en penningesumma eller dylikt, så gör han detta antingen emedan han hyser särskildt välvilja mot honom eller af något skäl anser sig stå i tacksamhetsskuld till denne. Men om en arfslott tillfaller en aflägsen släkting, så har

denna ofta icke haft det ringaste med denne affidne att göra, kanske icke ens varit af honom personligen känd. Skall då en dylik person i arfsskattehänseende likställas med t. ex. en fosterson eller fosterdotter?»

Hvad motionärerna anfört synes utskottet icke innebära tillräckliga skäl att tillstyrka en åtgärd sådan som den i motionen föreslagna. Väl kan det beträffande särskildt fosterbarn synas riktigt, att en billigare skatteskala komme till användning, men så länge den svenska lagstiftningen saknar hvarje bestämmelse i fråga om adoption, läser någon hänsyn till berörda förhållande i nu förevarande afseende icke kunna tagas. Utskottet har alltså icke ansett sig kunna tillstyrka motionen i denna del.

Utskottet.

På sätt chefen för finansdepartementet framhåller, (se sid. 24, 25 i den kungl. propositionen) sammanhänger med de höjda skattesatserna äfven spørsmålet om anstånd med skattens utgörande.

*Anstånd
med skattens
utgörande.*

I anslutning härtill hafva herrar *Bohnstedt* och *Åkerlund* i sina ofvannämnda, till innehållet likalydande motioner yrkat, att Riksdagen måtte vid besvarandet af förevarande proposition anhålla, att Kungl. Maj:t ville vid utarbetandet af bestämmelser om anstånd med arfsskatts erläggande i fråga om andel, som hufvudsakligen består af fast egendom med tillbehör, taga i betraktande i motionerna angifna synpunkter och därom till nästa Riksdag afgifva förslag.

*Herrar Bohn-
stedts och
Åkerlunds
motioner.*

Till stöd för berörda förslag anföra motionärerna följande:

»Uti Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 22 angående ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 sept. 1908 om stämpelafgiften föreslås förhöjning i den så kallade arfsskatten. I de fall, då kontanta medel finnas i dödsboet eller ock sådana värdeföremål, som lätt kunna realiseras, skall denna skatt gifvetvis kunna utgöras. Så är dock i regeln ej förhållandet, där förmögenheten enbart eller i väsentlig del består af fast egendom med eller utan tillbehör, möjligen utarrenderad, och besvärad af in-teckningar, men hvilken arfvingarna ej vilja sälja, utan antingen samfäldt behålla eller låta någon af arfvingarne lösa sig till. Det torde för blifvande öfvertagare af arfvet blifva särdeles betungande att på en gång erlægga de efter § 8 utgående stämpelafgifter, då dessa säkerligen komma att betydligt öfverstiga den årliga afkastningen af egendomen, och detta i högre grad, ju aflägsnare i ledet arftagaren står till den, hvilken han skall ärfva.

Under sådana förhållanden synes det riktigt, att såsom herr statsrådet och chefen för finansdepartementet på sid. 24 och 25 af nämnda

proposition framhåller som en möjlighet, ehuru han nu ej framlagt förslag därom, att arftagare af förenämnda sorts egendom beredas möjlighet att på vissa år få uppdelade afbetalningen af dessa stämpelafgifter, och torde redan nu vid behandling af propositionen denna möjlighet böra tagas i öfvervägande.

Vid uppgörande af bestämmelser om anstånd med arfsskattens erläggande synes därför böra komma till beaktande önskvärdheten däraf, att arfvinge eller testamentstagare, hvars lott helt och hållet eller hufvudsakligen består af fast egendom med tillbehör, må medgifvas rätt att erlægga skatten med egendomens afkastning, exempelvis genom afbetalning med $\frac{1}{5}$ årligen. Skattebetalningarna torde icke kunna göras beroende af bättre eller sämre skördeförhållanden, goda eller dåliga konjunkturer. I författningen läres därför böra fastställas bestämda afbetalningsterminer, men dessa terminer synas dock böra regleras med ledning af fast egendoms genomsnittsafkastning. Från statens sida läres det icke vara något att anmärka däremot att nu nämnda synpunkter vinna beaktande i fråga om alla arfslotter af förut angifna beskaffenhet, helst i ett förslag uti ämnet antagligen kommer att ingå äfven fordran på säkerhet för skattens utgörande.»

*Hr Eklunds
motion.*

Vidare har herr *Eklund* hemställt, att till 8 § stämpelförordningen måtte läggas ett nytt moment af följande lydelse:

»Därest stämpelafgift, som enligt i denna förordning stadgade grunder belöper å arfvinges eller testamentstagares andel, öfverstiger 3 procent å samma andel, samt boets hufvudsakliga inkomst härflyter antingen af fast egendom eller ock af handel, fabrik eller annan industriell verksamhet, äge vederbörande domstol på ansökan af arfvingen eller testamentstagaren medgifva stämpelafgiftens erläggande i skilda poster med viss tids, högst ett års mellanrum, och efter fördelning, som af domstolen bestämmes. Vid ansökning, som för nu nämndt ändamål göres, skall fogas för afgiftens behöriga erläggande ingången borgen eller annan säkerhet, som kan af domstolen godkännas.

Utgöres behållningen i boet till största delen af fast egendom, må domstolen, utan afseende å behållningens storlek, kunna, mot säkerhet som ofvan sägs, medgifva anstånd med stämpelafgiftens erläggande i högst sex månader efter det bouppteckningen till domstolen ingifvits.»

Till stöd härför anföres följande:

»Gentemot den af mig tänkta förhöjningen af de högre skattesatserna kunna, liksom gentemot hvarje hög skattesats, två väsentliga invändningar göras.

För det första är det tydligt, att det kan möta ganska stora svårigheter, särskildt då arvet utgöres af fast egendom eller af medel, som äro fastlåsta i en affär, att för skattens gäldande ur egendomen eller affären lösgöra de för skatten erforderliga ganska betydande kontanta belopp, ett förhållande som jämväl vunnit beaktande i den kungliga propositionen utan att dock för det närvarande föranleda förslag till lagbestämmelse.

Att utan vidare af en person, som, saknande kontant kapital, fått i arf öfvertaga en kanske skuldtyngd jordegendom, utkräfva en arfsskatt, uppgående till vida mera än ett eller ett par års afkastning, skulle kunna medföra arftagarens ekonomiska undergång. Å andra sidan skulle han i allmänhet kunna antagas blifva i stånd att reda ut de med öfvertagandet af den ärfda egendomen förenade kostnaderna, därest han finge betala arfsskatten i vissa årsposter.

Jag har därför föreställt mig, att det vore i öfverensstämmelse med billighet och lämplighet, om såsom ett komplement till den af mig tänkta förhöjningen ett nytt stadgande i stämpelförordningen gjordes, enligt hvilket bestämdes, att vid fall, där stämpel för bekommet arf öfverstege 3 procent af arvet, arftagaren skulle, mot godkänd borgen eller annan säkerhet, kunna medgifvas att gälda arfsskatten i flera årsposter.

Emellertid gäller det särskildt beträffande arf i fast egendom, att svårigheter för erläggandet af arfsskatten kunna inträda äfven vid ganska små arf. För sådana fall synes utan olägenhet kortare uppskof, efter domstolens pröfning, kunna beviljas mot ställande af godkänd borgen eller annan säkerhet.

Med de två stadganden, som nu af mig framhållits, torde skatteökningens tryck i icke oväsentlig mån hafva minskats.»

Hvad i motionerna anförts synes utskottet vara förtjänt af beaktande. Det torde nämligen icke kunna förnekas, att i åtskilliga fall, såsom då arfs- eller testamentslott utgöres hufvudsakligen af fast egendom med inventarier, särskildt af fideikommissnatur, eller af egendom, som är bunden i affärsrörelse eller eljes icke med lätthet kan realiseras, svårigheter kunna uppstå för vederbörande att utan direkt skuldsättning på en gång utgöra den å lotten belöpande stämpelafgiften. Det lär för denskull få anses med billighet öfverensstämmande, att något göres till minskande af de antydda svårigheterna. Emellertid har, såsom framgår af statsrådsprotokollet, chefen för finansdepartementet riktat sin uppmärksamhet å nu anförda förhållanden. Det kunde måhända därför

Utskottet.

synas icke vara erforderligt att särskildt upptaga denna fråga. Men då utskottet anser dess lösning icke böra längre än nödigt undanskjutas, har utskottet, i anledning af de väckta motionerna, funnit sig böra föreslå en skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan att förslag i ämnet måtte om möjligt föreläggas nästkommande års Riksdag samt att vid den utredning, som läser komma att föregå ett dylikt förslag, hänsyn tages till icke allenast sådana fall, då boets tillgångar utgöras hufvudsakligen af fastighet med tillbehör, utan äfven då tillgångarna bestå af annan egendom, som ur anståndssynpunkt skäligen bör därmed likställas.

Gåfva.
Herr Eklunds
motion.

Såsom chefen för finansdepartementet erinrar (sid. 24 i den kungl. propositionen), står äfven frågan om stämpel å gåfva i visst samband med höjningen af bouppteckningsstämpeln. I detta afseende har herr *Eklund* i sin förberörda motion hemställt, att till 8 § 2 mom. stämpelförordningen måtte göras följande tillägg:

»Har veterligen afliden person inom år och dag före sin död genom gåfva afhändt sig egendom af sådant värde, att behållningen i dödsboet därigenom märkeligen minskats, skall sådan egendom behandlas, som om densamma funnits i den aflidnes bo vid dödstillfället och skall förty egendomens värde tagas i beräkning vid stämpelafgiftens åsättande. Samma lag vare, där köp, byte eller annat sådant aftal veterligen skett och af missförhållandet mellan de å ömse sidor utfästade villkor antagas kan, att aftalet hufvudsakligen har egenskap af gåfva.»

I motionen anföres till stöd härför följande:

»Den andra invändningen med förhöjningen af arfsstämpeln har jämväl framhållits af herr finansministern och gäller den ökade anledningen till lagens kringgående, som kan anses ligga i en skattehöjning af denna art. Ett sådant kringgående kan lättast tänkas ske därigenom, att arflåtaren med varm hand — »donatio mortis causa» eller på annat sätt — skänker bort egendom.

I England med dess utvecklade arfsskatteinstitut hafva redan år 1881 införts vissa bestämmelser, som i berörda hänseende anses betryggande. Hos oss inskränkte sig 1893 års kommitterade till att för gåfva föreslå tre fasta skattesatser, motsvarande ungefär medelvärdet af de progressiva satserna för arf inom motsvarande skyldskapskategorier, hvarjämte för gåfva af fast egendom en lagfartsstämpel föreslogs bibehållen. De af kommitterade föreslagna skattesatserna för gåfva blefvo emellertid icke antagna, hvarför vår gällande stämpelförordning, beträffande gåfva af fast egendom, endast känner lagfartsstämpel på 60 öre eller 1 krona 60 öre per 100 kronor, beroende på om gifvare och mottagare

stå i visst skyldskap till hvarandra eller icke, och i fråga om gåfva af lös egendom, där i undantagsfall afhandling om sådan gåfva göres, liknande stämpelafgift som sagda lagfartsstämpel.

Att detta icke är tillfredsställande och att det icke är tillfyllestgörande för att råda bot för eventuellt kringgående af lagen, är uppenbart.

Med full uppfattning härom har herr finansministern ställt i utsikt ett för en kommande riksdag framlagdt lagförslag i sådant syfte som här ifrågasättes, och han anser icke någon fara föreligga i ett uppskof, alldenstund ett exempelvis nästa år fattadt beslut skulle kunna anses gälla åtminstone alla under ett år före beslutet gjorda gåfvodispositioner.

Framtiden är emellertid alltid oviss, och mig synes, att vissa åtgärder redan nu skulle kunna vidtagas för att åtminstone i någon mån vinna berörda komplettering af stämpelförordningen. Vål håller jag före, att för fullständiga och betryggande bestämmelser mot kringgående af arfsskatten genom gåfva erfordras ändringar af civillags natur. Ett steg i denna riktning vore, att i 9 kap. 1 § ärfdabalken införa stadgande därom, att vid bouppteckning uppgift bör lämnas jämväl om gåfvodisposition, som den afidne gjort inom viss tid före dödsfallet. Men i afvaktan på de förslag, som kunna väntas, torde, i synnerhet om skattesatserna är vidare höjas, redan nu böra vidtagas en åtgärd, hvarigenom det blefve möjligt att, försåvidt en viss tid före dödsfallet gjord gåfvodisposition kommer till vederbörande myndigheters kunskap, sådan gåfva bör i så måtto inräknas i arfsmedlen, att den såsom sådana medel stämpelbeläggas.

Herr finansministern ifrågasätter en tid af 'öfver ett år' före dödsfallet, och han omnämner såsom maximum fem år. För min del föreställer jag mig, med hänsyn till den kommande lagstiftningen i ämnet, hvilken antagligen torde komma att innebära flera års fastställande, att för närvarande ett år kunde anses tillfyllest. Det gäller ju allenast en provisorisk åtgärd, afsedd att gälla till dess, att en fullständig lagstiftning i detta afseende genomförts.

Lämpligast torde ett stadgande, sådant jag tänkt mig, kunna införas såsom en ny punkt under 8 § 2 mom. i stämpelförordningen, och torde däråt kunnat ges följande lydelse:

Har afiden person veterligen inom år och dag före sin död genom gåfva afhändt sig egendom af sådant värde, att behållningen i dödsboet därigenom märkeligen minskats, skall sådan egendom behandlas som om densamma funnits i den afidnes bo vid dödstillfället och skall

förty egendomens värde tagas i beräkning vid stämpelafgiftens åsättande. Samma lag vare, där köp, byte eller annat sådant aftal veterligen skett och af missförhållandet mellan de å ömse sidor utfästade villkor antagas kan, att aftalet hufvudsakligen har egenskap af gåfva.

Visserligen är härmed endast sördt för sådan gåfva, som kommer till vederbörandes kännedom, medan däremot annan gåfva går fri från arfsbeskattning. Men då den senare kategoriens gåfvor svårligen kunna nås utan ändring i andra lagrum, och då den af mig föreslagna bestämmelsen dock icke alldeles bör sakna betydelse, har jag föreställt mig att densamma borde tills vidare kunna i stämpelförordningen ingå.»

Utskottet.

Att med en höjning af arfsskatten benägenheten växer att genom gåfvor med varm hand undandraga förmögenhet arfsbeskattning torde få anses vara ställt utom allt tvifvel. Uppenbart är ock, att under sådana förhållanden särskilda åtgärder måste vidtagas till förhindrande af dylika transaktioner. Då emellertid chefen för finansdepartementet, enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, äfven åt denna fråga ägnat särskild uppmärksamhet, har det syntts utskottet lämpligast att afvakta det förslag, som redan lär vara under utarbetande, helst förevarande spörsmål kan sägas vara ett problem af svårlöst natur. Bevillningsutskottet har emellertid med hänsyn till frågans stora vikt och betydelse äfven i detta fall ansett sig böra framhålla angelägenheten af att förslag i ämnet om möjligt föreläggas nästkommande års Riksdag och förty i anledning af motionen tillstyrkt en skrifvelse till Kungl. Maj:t i angifvet syfte.

Frih. Palmstiernas motion.

Utskottet har vidare att yttra sig rörande förut omförmälda af herr friherre *Palmstierna* väckta motion, i hvilken hemställes

»att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla,

att Kungl. Maj:t ville låta vidtaga erforderliga åtgärder, för att de medel, som beräknas inflyta på grund af arfsbeskattning, må upp- tagas såsom särskild post i riksstaten; samt

att Kungl. Maj:t ville låta verkställa en utredning angående lämpligheten af arfsskattemedlens afsättande till en särskild fond, som endast må användas till ändamål, hvartill upplåning eljest skulle behövas, och framlägga det förslag, hvartill denna utredning må föranleda.»

Till stöd för sin hemställan anför motionären följande:

»Genom den ökning af arfsskatten, som Kungl. Maj:t uti propositionen nr 22 föreslagit Riksdagen, har denna form af förmögenhetsskatt

intagit en mer bemärkt plats än förut i den allmänna skatteregleringen. Det är därför skäl uti att något närmare granska karaktären hos detta slag af beskattning.

I olikhet mot vanlig förmögenhetsbeskattning, som utgår med vissa procent af kapitalvärdet och förutsättes kunna erläggas med den *ärliga afkastningen* från förmögenheten, innebär arfsbeskattning, att viss del af det ärftda produktiva *kapitalet* skall afstås till staten. Någon invändning mot det *rättvisa* i denna beskattningsmetod kan ej med fog anföras, men i den mån arfsbeskattningen, som jag hoppas, blir stegrad, framträda principiella *ekonomiska* betänkligheter emot det sätt, hvarpå arfsskattemedlen användas. Nu förutsättes, att de skola begagnas till fyllande af behofven uti 1911 års riksstat. Men härigenom blir produktivt *kapital* användt för löpande utgifter under året, något, hvartill räntan af detsamma i stället med större fog bort användas. På detta sätt skulle årligen någon del af landets kapitalförmögenhet förtäras, hvilket ur nationalekonomisk synpunkt icke kan anses vara riktigt. För att undanröja detta missförhållande, borde den ur *rättvisans* synpunkt väl motiverade arfsskatten äfven användas på ett *ekonomiskt* fullt lämpligt sätt, d. v. s. för ändamål, som kräfva kapitalanskaffning. Uti ett land med relativt liten kapitalbildning är detta särskildt att beakta.

Denna princip står man i begrepp med att tillämpa på den kommunala beskattningens område.

Uti det förslag till förordning angående värdestegringskatt å fastighet, hvilket förliedt år utarbetats inom kungl. finansdepartementet och som kan antagas ligga till grund för den väntade kungl. propositionen i ärendet, stadgas nämligen i tredje paragrafen, att medel, som på grund af förordningen tillflyta kommunen, endast skola användas till 'varaktiga anläggningar, såsom vägar, järnvägar, gator och byggnader, till inköp af fast egendom eller till afbetalning af lån, som upptagits för sådana anläggningar eller inköp'. Härigenom förhindras, att det *kapital*, som tillföres kommunen vid tillämpning af en såsom försäljningskatt anordnad värdestegringsbeskattning, förbrukas under året för täckande af dess många behof af olika slag.

Det synes mig förefinnas skäl att öfverväga, om denna princip ej äfven bör följas inom statens skatte- och finanspolitik. I främsta rummet borde det genom arfsbeskattning staten tillförda kapitalet användas för att minska statens skuldbörda. För detta ändamål ligger det nära till hands att vilja öfverföra arfsskattemedlen till riksgäldskontoret för den utestående skuldens amortering, men detta kan ej anses vara välbetänkt, emedan annuiteterna å statsskulden böra bestridas med den af-

kastning, som erhålles från de anläggningar m. m., som förorsakat upplåningen. I stället borde medlen fonderas för att begagnas till sådana ändamål, hvilka, såsom utbyggnad af statens vattenfall, fastighetsförvärf, inköp af järnvägsmateriel o. d., kräfva ny upplåning. Genom arfskattens användning på detta sätt skulle det årliga lånebehovet kunna nedbringas och billigt kapital erhållas för produktiva ändamål.

Vare sig man anser lämpligt disponera arfsskattemedlen på detta sätt eller ej, är det under alla förhållanden önskvärdt och behöfligt, att storleken af deras beräknade belopp tydligt framgår i staten. För närvarande inflyta de uti den klumpsumma, som inneslutes af posten stämpelmedel. På grund af deras från olika stämpelskatter väsentligen olika natur borde de emellertid upptagas såsom en alldeles särskild post.»

*Herr Kobbs
motion.*

Till behandling i detta sammanhang har utskottet upptagit jämväl det af herr *Kobb* m. fl. framställda yrkande,

»att den ökade inkomst af arfskatter, som i händelse af bifall till förevarande motion uppkommer, icke under annan förutsättning må användas till de omedelbara statsutgifternas fyllande, än att detta med iakttagande af strängaste sparsamhet vid uppgörande af årets statsreglering erfordras för undvikande af den allmänna konsumtionens ytterligare belastande med tullförhöjning, utan i stället afsättes till arbetareförsäkringsfonder.»

Utskottet.

Hvad först angår det af friherre Palmstierna framställda yrkandet om vidtagande af åtgärder för arfsskattemedlens upptagande såsom särskild post i riksstaten, är det visserligen riktigt, att dessa medel för närvarande ingå i den allmänna posten stämpelmedel. Utskottet vill emellertid erinra därom, att, jämlikt bestämmelser i kungl. brefven den 12 september 1884 och den 19 april 1895, årligen inom finansdepartementet utarbetas uppgifter rörande bland annat beloppet af använda bouppteckningsstämplar. Vid sådant förhållande kan alltså redan nu storleken af ifrågavarande stämplars belopp utrönas i nyssnämnda genom finansdepartementets försorg publicerade uppgifter. Utskottet har med hänsyn därtill ansett sig böra afstyrka bifall till friherre Palmstiernas motion i denna del.

Vidkommande härefter sistbemälda motionärs förslag i öfrigt, med hvilket herr *Kobbs* nyssberörda yrkande kan sägas i princip sammanfalla, vill utskottet erinra, hurusom den ifrågavarande skatteförhöjningen anlåtats i syfte att täcka omedelbara statsbehof. Redan häri har bevill-

ningsutskottet funnit en tillräcklig anledning att icke biträda förevarande förslag.

Med anledning af utskottets förslag om skattefrihet i klass I för belopp intill 1,000 kronor har utskottet låtit verkställa en beräkning rörande det i följd däraf minskade ekonomiska utbytet af arfsskatten, grundad på förhållandena under åren 1906—1908, därvid befunnits, att berörda minskning skulle utgjort

år 1906	kr. 44,431:—
„ 1907	» 48,551:—
„ 1908	» 51,740:—

Någon beräkning i fråga om den ekonomiska verkan, som uppflyttningen till klass II af vissa donationer skulle medföra, har icke kunnat verkställas.

Beträffande slutligen öfriga i den kungl. propositionen omförmälda förslag till ändringar i stämpelförordningen har bevillningsutskottet ansett sig böra tillstyrka bifall till desamma, likasom utskottet icke heller funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, att samtliga förändringar i förordningen skola tillämpas från och med den dag under innevarande år, som af Kungl. Maj:t bestämmes.

Bevillningsutskottet får alltså hemställa

1:o) att Riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande, i propositionen nr 22 innefattade förslag till förordning om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften, icke kunnat oförändradt bifallas, måtte antaga samma förslag med de ändringar, utskottets härvid fogade författningsförslag utvisar;

2:o) att Riksdagen, med afseende å denna författning, måtte besluta, att de nya bestämmelserna skola tillämpas från och med den dag under innevarande år, som af Kungl. Maj:t bestämmes;

3:o) att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t tacktes, för så vidt hinder däremot ej möter, till nästkommande års Riksdag afgifva förslag i syfte att åt arfs- eller testamentstagare måtte kunna i vissa fall medgifvas anstånd med stämpelskattens erläggande, då boets till-

gångar utgöras hufvudsakligen af fastighet med tillbehör eller annan egendom, som ur anståndssynpunkt skäligen bör därmed likställas;

4:o) att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes, för så vidt hinder däremot ej möter, till nästkommande års Riksdag framlägga förslag i syfte att förhindra, att genom gifva förmögenhet undandrages arfsbeskattning;

5:o) att de i detta betänkande behandlade motioner af

- a) herr *Ljungberg*,
- b) ,, *E. Bohnstedt*,
- c) ,, *Eklund*,
- d) ,, *O. A. Ericsson* i Ofvanmyra,
- e) ,, *Fr. Söderbergh* i Karlshamn,
- f) ,, *Hj. Wijk*,
- g) ,, *Branting*,
- h) ,, *Kobb m. fl.*,
- i) ,, *Lundin* och
- k) ,, *Åkerlund*,

mätte få anses besvarade genom hvad utskottet här ofvan hemställt; samt

6:o) att ofvanberörda af herr friherre *Palmstierna* väckta motion II: 173 icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Beträffande två af herr *C. E. Svensson* i Nyköping väckta, till bevillningsutskottet likaledes hänvisade motioner II: 94 och 175 rörande förändrad lydelse af 49 § stämpelförordningen kommer utskottet framdeles att afgifva utlåtande; hvilket utskottet härmed får för Riksdagen

7:o) anmäla.

Stockholm den 8 mars 1910.

På bevillningsutskottets vägnar:

ALEXIS HAMMARSTRÖM.

Förslag
till
Förordning

om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den
18 september 1908 angående stämpelafgiften.

Härmed förordnas, att 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften skola erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

Bevis angående -----
,, vederhäftighets-, — fritt.
,, som afses i 2 och 3 §§ af lagen den 26 mars 1909 angående
verkställighet i vissa fall af straff, ådömdt genom icke laga kraft
ägande utslag — fritt.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

A) Bouppteckning:

Bouppteckning skall — — — — belagd.

24. Stämpelafgift beräknas icke för andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, där samma andels värde understiger 1,000 kronor, ej heller för annan andel, som icke uppgår till ett värde af 200 kronor.

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 5 Saml. 1 Afd. 10 Häft.

I öfrigt beräknas stämpelafgiften enligt denna

Tariff.

Klass I. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, utgör stämpelafgiften

	60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	1,000 kr., men icke till	2,000 kr.
	80 " "	" "	2,000 " "
1 kr.	" "	" "	4,000 " "
1 " 20 "	" "	" "	6,000 " "
1 " 40 "	" "	" "	8,000 " "
1 " 60 "	" "	" "	10,000 " "
1 " 80 "	" "	" "	12,000 " "
2 "	" "	" "	15,000 " "
2 " 20 "	" "	" "	20,000 " "
2 " 40 "	" "	" "	25,000 " "
2 " 60 "	" "	" "	40,000 " "
2 " 80 "	" "	" "	55,000 " "
3 "	" "	" "	75,000 " "
3 " 20 "	" "	" "	100,000 " "
3 " 40 "	" "	" "	150,000 " "
3 " 60 "	" "	" "	225,000 " "
3 " 80 "	" "	" "	325,000 " "
4 "	" "	" "	450,000 kr. och därutöver.

Klass II. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systers (halfsysters) afkomling eller på grund af testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond eller pensionsanstalt, likasom ock sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, utgör stämpelafgiften

	60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr., men icke till	500 kr.
	80 " "	" "	500 " "
1 kr.	" "	" "	1,000 " "
1 " 20 "	" "	" "	1,500 " "
1 " 40 "	" "	" "	2,000 " "
			2,500 " "

1 kr. 60 öre	för hvarje fulla 100 kr. af andel,	som uppgår till	2,500 kr., men icke till	3,000 kr.
1	80	„	„	3,000 „
2	„	„	„	3,500 „
2	20	„	„	4,000 „
2	40	„	„	4,500 „
2	60	„	„	5,000 „
2	80	„	„	5,500 „
3	„	„	„	6,000 „
3	20	„	„	6,500 „
3	40	„	„	7,000 „
3	60	„	„	7,500 „
3	80	„	„	8,000 „
4	„	„	„	8,500 „
4	20	„	„	10,000 „
4	40	„	„	12,000 „
4	60	„	„	15,000 „
4	80	„	„	20,000 „
5	„	„	„	25,000 „
5	20	„	„	30,000 „
5	40	„	„	35,000 „
5	60	„	„	40,000 „
5	80	„	„	45,000 „
6	„	„	„	50,000 „
6	20	„	„	60,000 „
6	40	„	„	75,000 „
6	60	„	„	95,000 „
6	80	„	„	120,000 „
7	„	„	„	150,000 „
7	20	„	„	185,000 „
7	40	„	„	225,000 „
7	60	„	„	270,000 „
7	80	„	„	320,000 „
8	„	„	„	375,000 kr. och därutöfver.

Klass III. För andel, som tillkommer annan arfvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles under klass I eller klass II, så ock för andel, som är danaarf, utgör stämpelafgiften

1 kr.	för hvarje fulla 100 kr. af andel,	som uppgår till	200 kr., men icke till	500 kr.
1	50	„	„	500 „
2	„	„	„	1,000 „
2	„	„	„	1,500 „

2	kr. 50 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	1,500 kr., men icke till	2,000 kr.
3	»	»	»
3	» 50 »	»	»
4	»	»	»
4	» 50 »	»	»
5	»	»	»
5	» 50 »	»	»
6	»	»	»
6	» 50 »	»	»
7	»	»	»
7	» 50 »	»	»
8	»	»	»
8	» 50 »	»	»
9	»	»	»
9	» 50 »	»	»
10	»	»	»
10	» 50 »	»	»
11	»	»	»
11	» 50 »	»	»
12	»	»	»
12	» 50 »	»	»
13	»	»	»
13	» 50 »	»	»
14	»	»	»
14	» 50 »	»	»
15	»	»	»
15	» 50 »	»	»
16	»	»	»

och därutöfver.

Tillkommer andel kyrka, landsting, kommun eller hushållnings-sällskap och uppgår andelen till 7,500 kronor eller därutöfver, nedsättes stämpelafgiften med hälften af det belopp, hvarmed stämpelafgiften enligt ofvan angifna grunder öfverstiger 8 procent af andelens hela belopp.

B) Fideikommissbref om fast egendom, Gåfvobref, Morgongåfvobref, Testamente och Aktenskapsförord.

C) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar.

Afkomst eller annan förmån af fast egendom — — — — —

Certeparti — — — — —

Check; lika med Växel.

Depositionsräkning — — — — —

Växel skall förses med stämpel enligt följande grunder:

a) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å inrikes ort betalas, skall, innan den öfverlåtes eller till betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre för hvarje påbörjad belopp af 1,000 kronor, hvarå växeln lyder;

dock att dylik växel å belopp, ej öfverstigande 100 kronor, är fri från stämpel, samt att sådan växel å belopp, som öfverstiger 100 kronor, men icke 300 kronor, skall förses med stämpel af 20 öre, och växel å belopp, som öfverstiger 300 kronor, men ej 500 kronor, med stämpel af 30 öre.

b) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller som är utfärdad å utrikes ort, skall, då den utställs eller, om den utfärdats utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå den lyder.

Utom i fall, hvarom här ofvan under a) sägs, äger frihet från stämpel för växel rum i följande fall, nämligen

1) för postremissväxel och annan inom riket utfärdad växel, som är betalbar å inrikes ort vid uppvisandet;

2) för växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller är utfärdad å utrikes ort, därest växeln är ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank, annan kreditinrättning eller bankir föras i räkning för utställaren;

3) för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet; samt

4) för växel, som ställes att betalas till statsförvaltningen tillhörande allmänt verks eller styrelses order.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad växel hos offentlig myndighet betalning, skall växeln förses med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är växel fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 20 §.

Öfverlåtelse af kronohemman eller skattlagdt kronony bygge — — — —

41 §.

1. De insända stämpeldelarna skola i hofrätterna granskas och med protokollen jämföras af den eller de tjänstemän, som enligt den för vederbörande hofrätt gällande arbetsordning fått berörda arbete sig ålagdt; och bör, i händelse granskningen utförts af annan tjänsteman än advokatfiskalen, de vid densamma befunna felaktigheter hos advokatfiskalen anmälas. För alla under ett år aflämnade protokoll bör granskningsarbetet vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året.

2. Finner advokatfiskalen på grund af anmärkning, som vid den i 1 mom. omförmälda granskning förekommit, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 54 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande af kronans rätt finner sådant nödigt, i hofrätten föra talan mot enskild part om utgifvande af felande stämpelbelopp.

58 §.

1. — — — — —

2. Har på grund af anmärkning vid den i 41 § omförmälda granskning högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit beräknadt, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarfvode å dessa medel med femton procent, hvilket arfvode, i händelse granskningen verkstälts af advokatfiskalen, tillfaller denne men eljest fördelas mellan advokatfiskalen och den tjänsteman, som verkställt granskningen, med hälften till hvardera.

Klass I.

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion II: 174 (hr O. A. Ericsson).	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Ek-lund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).
0— 400	—	—				
400— 1,000	0.6	—				
1,000— 2,000	„					
2,000— 4,000	0.8					
4,000— 6,000	1.0					
6,000— 8,000	1.2					
8,000— 10,000	1.4					
10,000— 12,000	1.6					
12,000— 15,000	1.8					
15,000— 20,000	2.0					
20,000— 25,000	2.2					
25,000— 30,000	2.4					
30,000— 40,000	„					
40,000— 50,000	2.6					
50,000— 55,000	„					
55,000— 70,000	2.8					
70,000— 75,000	„					
75,000— 90,000	3.0					
90,000—100,000	„					
100,000—110,000	3.2					
110,000—125,000	„					
125,000—140,000	„					
140,000—150,000	„					
150,000—170,000	3.4					
170,000—175,000	„					
175,000—200,000	„					
200,000—225,000	„					
225,000—250,000	3.6					
250,000—275,000	„					
275,000—300,000	„					
300,000—325,000	„					
325,000—350,000	3.8					
350,000—375,000	„					
375,000—400,000	„					
400,000—425,000	„					
425,000—450,000	„					

i öfrigt — den kungl. propositionen.

— den kungl. prop.

— den kungl. propositionen.

— den kungl. propositionen.

— den kungl. propositionen.

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion II: 174 (hr O. A. Ericsson).	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Ek-lund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).	
450,000— 480,000				4.0	6.0	5.00	
480,000— 500,000				”	6.2	”	
500,000— 515,000				”	”	5.25	
515,000— 550,000		i öfrigt — den kungl. propositionen.		”	6.4	”	
550,000— 555,000			”	”	”	5.50	
555,000— 600,000			”	”	”	”	
600,000— 650,000			”	4.3	”	6.6	”
650,000— 700,000				”	”	6.8	5.75
700,000— 710,000				”	”	7.0	6.00
710,000— 750,000				”	”	”	6.25
750,000— 775,000				”	”	7.2	”
775,000— 800,000	4.0			4.0	”	”	6.50
800,000— 845,000				”	4.6	7.4	”
845,000— 850,000				”	”	”	6.75
850,000— 900,000				”	”	7.6	”
900,000— 920,000				”	”	”	7.00
920,000— 950,000				”	”	”	7.25
950,000— 975,000				”	”	7.8	”
975,000— 1,000,000				”	”	”	7.50
1,000,000— 1,200,000			”	4.9	”	”	
1,200,000— 1,450,000			”	”	”	”	
1,450,000— 1,725,000			”	5.2	8.0	8.0	
1,725,000 o. därutöver.			”	5.6	”	”	
			”	6.0	”	”	

Klass II.

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Eklund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).
0 — 200	—				
200 — 500	0.6				
500 — 1,000	0.8				
1,000 — 1,500	1.0				
1,500 — 2,000	1.2				
2,000 — 2,500	1.4				
2,500 — 3,000	1.6				
3,000 — 3,500	1.8				
3,500 — 4,000	2.0				
4,000 — 4,500	2.2	== den kungl. propositionen.		== den kungl. propositionen.	
4,500 — 5,000	2.4				
5,000 — 5,500	2.6				
5,500 — 6,000	2.8				
6,000 — 6,500	3.0				
6,500 — 7,000	3.2		== den kungl. propositionen.		== den kungl. propositionen.
7,000 — 7,500	3.4				
7,500 — 8,000	3.6				
8,000 — 8,500	3.8				
8,500 — 10,000	4.0				
10,000 — 12,000	4.2				
12,000 — 15,000	4.4				
15,000 — 20,000	4.6				
20,000 — 25,000	4.8				
25,000 — 30,000	5.0				
30,000 — 35,000	5.2				
35,000 — 40,000	5.4				
40,000 — 45,000	5.6				
45,000 — 50,000	5.8				
50,000 — 60,000	6.0				
60,000 — 70,000	6.2	6.2		6.2	
70,000 — 75,000	”	6.4		6.4	
75,000 — 80,000	6.4	”		”	
80,000 — 90,000	”	6.6		6.6	
90,000 — 95,000	”	6.8		6.8	
95,000 — 100,000	6.6	”		”	
100,000 — 110,000	”	7.0		7.0	
110,000 — 115,000	”	”		7.2	
115,000 — 120,000	”	7.2		”	

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Eklund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).
120,000—130,000	6.8	7.2		7.4	
130,000—140,000	”	7.4		7.6	
140,000—145,000	”	”		7.8	
145,000—150,000	”	7.6		”	
150,000—160,000	7.0	”		8.0	
160,000—170,000	”	7.8		8.2	
170,000—175,000	”	”		8.4	
175,000—180,000	”		— den kungl. propositionen.	”	den kungl. propositionen.
180,000—185,000	”			8.6	
185,000—190,000	7.2			”	
190,000—200,000	”			8.8	
200,000—210,000	”			9.0	
210,000—220,000	”			9.2	
220,000—225,000	”			9.4	
225,000—230,000	7.4			”	
230,000—240,000	”			9.6	
240,000—250,000	”			9.8	
250,000—265,000	”			10.0	
265,000—270,000	”			10.2	
270,000—280,000	7.6			”	
280,000—300,000	”			10.4	
300,000—320,000	”			10.6	
320,000—340,000	7.8			10.8	7.9
340,000—360,000	”	8.0		11.0	”
360,000—370,000	”			11.2	”
370,000—375,000	”			”	8.2
375,000—380,000			8.0	”	”
380,000—400,000			”	11.4	”
400,000—420,000			”	11.6	”
420,000—440,000			”	11.8	8.5
440,000—470,000			8.3	12.0	”
470,000—500,000			”	”	8.8
500,000—515,000			”	12.5	”
515,000—520,000	8.0		8.6	”	”
520,000—560,000			”	”	9.1
560,000—570,000			”	13.0	”
570,000—605,000			”	”	9.4
605,000—620,000			8.9	”	”
620,000—670,000			”	13.5	9.7
670,000—690,000			”	”	10.0
690,000—710,000			”	14.0	”

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion I: 42 (hr <i>Ljungberg</i>).	Motion I: 47 (hr <i>Ek-lund</i>).	Motion II: 206 (hr <i>Bran-ting</i>).	Motion II: 207 (hr <i>Kobb</i>).
710,000— 720,000			9.2	14.0	10.0
720,000— 760,000			”	”	10.3
760,000— 770,000			”	14.5	”
770,000— 820,000			”	”	10.6
820,000— 835,000			”	”	10.9
835,000— 870,000			9.5	15.0	”
870,000— 915,000			”	”	11.2
915,000— 920,000	8.0	8.0	”	15.5	”
920,000— 985,000			”	”	11.5
985,000—1,000,000			9.8	”	”
1,000,000—1,160,000			”		
1,160,000—1,360,000			10.2		
1,360,000—1,585,000			10.6		
1,585,000—1,835,000			11.0	16.0	12.0
1,835,000—2,110,000			11.5		
2,110,000 och därutöver			12.0		

Klass III.

Belopp.	Kungl. proposi- tionen.	Motion I: 42 (hr <i>Ljung- berg</i>).	Motion I: 47 (hr <i>Eklund</i>).	Motion II: 206 (hr <i>Branting</i>).
0— 200	—			
200— 500	1.0			
500— 1,000	1.5			
1,000— 1,500	2.0			
1,500— 2,000	2.5			
2,000— 2,500	3.0			
2,500— 3,000	3.5			
3,000— 3,500	4.0			
3,500— 4,000	4.5			
4,000— 4,500	5.0			
4,500— 5,000	5.5			
5,000— 5,500	6.0			
5,500— 6,000	6.5			
6,000— 6,500	7.0			
6,500— 7,000	7.5			
7,000— 7,500	8.0			
7,500— 10,000	8.5			
10,000— 15,000	9.0			
15,000— 20,000	9.5			
20,000— 25,000	10.0			
25,000— 30,000	10.5			
30,000— 35,000	11.0			
35,000— 40,000	11.5			
40,000— 50,000	12.0			
50,000— 60,000	12.5	12.5		12.5
60,000— 65,000	„	13.0		13.0
65,000— 70,000	13.0	„		„
70,000— 75,000	„	„		13.5
75,000— 80,000	„	13.5		„
80,000— 85,000	„	„		14.0
85,000— 90,000	13.5	„		„
90,000— 100,000	„	14.0		14.5
100,000— 105,000	„	„		15.0
105,000— 110,000	„	14.5		„
110,000— 115,000	14.0	„		„
115,000— 120,000	„	„		15.5
120,000— 130,000	„	15.0		„
130,000— 135,000	„	„		16.0
135,000— 140,000	„	15.5		„

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion I: 42 (hr <i>Ljung-</i> <i>berg</i>).	Motion I: 47 (hr <i>Eklund</i>).	Motion II: 206 (hr <i>Branting</i>).
140,000— 150,000	14.5	15.5	= den kungl. prop.	16.0
150,000— 170,000	”	”		16.5
170,000— 175,000	”	”		17.0
175,000— 190,000	15.0	”		”
190,000— 210,000	”	”		17.5
210,000— 215,000	”	”		18.0
215,000— 230,000	15.5	”		”
230,000— 250,000	”	”		18.5
250,000— 260,000	”	”		19.0
260,000— 270,000	”	”		16.0
270,000— 290,000	”	”		”
290,000— 310,000	”	”		19.5
310,000— 330,000	”	”		20.0
330,000— 350,000	”	”		16.3
350,000— 370,000	”	”		”
370,000— 375,000	”	”	21.0	
375,000— 400,000	”	”	16.6	
400,000— 430,000	”	”	”	
430,000— 445,000	”	”	22.0	
445,000— 460,000	”	”	22.5	
460,000— 500,000	”	16.0	”	
500,000— 535,000	”	”	16.9	
535,000— 645,000	”	”	”	
645,000— 775,000	”	”	23.0	
775,000— 925,000	16.0	”	”	
925,000—1,000,000	”	”	23.5	
1,000,000—1,200,000	”	”	”	
1,200,000—1,425,000	”	”	17.2	
1,425,000—1,675,000	”	”	17.5	
1,675,000—1,900,000	”	”	17.8	
1,900,000—2,200,000	”	”	18.1	
2,200,000—2,525,000	”	”	18.4	
2,525,000—2,875,000	”	”	18.8	
2,875,000—3,250,000	”	”	19.2	
3,250,000—3,650,000	”	”	19.6	
3,650,000—4,075,000	”	”	19.6	
4,075,000—4,525,000	”	”	20.0	
4,525,000—5,000,000	”	”	20.4	
5,000,000—5,500,000	”	”	20.8	
5,500,000 och därutöver.	”	”	21.2	
	”	”	21.6	
	”	”	22.0	
	”	”	22.5	
	”	”	23.0	
	”	”	23.5	
	”	”	24.0	

Reservationer:

vid punkten 1:o):

af herrar friherre *C. J. Beck-Friis*, *A. E. Håkanson* och *Åkerberg*, hvilka ansett, att äfven kyrka, landsting, kommun och hushållnings-sällskap bort öfverflyttas till klass II;

af herr *Ljungberg*, som ansett, att utskottet bort i Kungl. Maj:ts förslag såvidt angår progressionen tillstyrka ändring i hufvudsaklig öfverensstämmelse med dels den af herr *Ljungberg* i ämnet väckta motionen och dels ett inom utskottet i syfte att förekomma afsevärda skattesprång vid öfvergång från lägre till högre skattesats upprättadt progressionsförslag, grundadt på proportionerlig stegring uti intervallerna; hvarjämte herr *Ljungberg* förklarar sig icke vilja biträda viss del af den principiella motiveringen;

af herrar *K. G. Karlsson*, *Branting*, *Kvarnzelius*, *Röing* och *Kobb*, hvilka anfört:

»Uti motioner, väckta inom såväl Första som Andra kammaren, har framhållits, att Riksdagen borde kunna anlita ifrågavarande skatte-källa i högre grad än Kungl. Maj:t föreslagit, då från alla håll erkännes, att denna skatteform i alldeles särskild grad träffar den bärkraftiga inkomsten. Så yttrar herr *Ljungberg* i motionen I:42 bland annat följande: »För min del vågar jag emellertid ifrågasätta, huruvida icke Riksdagen utan att frånträda varsamhetens väg skulle kunna finna lämpligt att med något större effekt utnyttja förevarande skatte-källa, som med mindre påkänning än den direkta beskattningen i öfrigt lämnar sin tribut till statskassan.» Nämnda motionär föreslår på grund af denna sin åskådning, att de af Kungl. Maj:t föreslagna högsta skattesatserna, respektive 4, 8 och 16 procent, skola uppnås inom klass I vid 200,000, inom klass II vid 175,000 samt i klass III vid 150,000 kronor. Äfven i motionen I:47 af herr *Eklund* uttalas, »att höjningen bör kunna göras kraftigare än i propositionen», hvarefter föreslås en skatteskala,

enligt hvilken högsta skattesatserna skulle vara respektive 6, 12 och 24 procent, dock med en väsentligt annorlunda beskaffad progressionsskala än den af Kungl. Maj:t föreslagna.

Motionärer inom Andra kammaren ha funnit mindre tillfredsställande, att progressionen inom de olika klasserna stannar vid respektive 450,000, 375,000 och 260,000 kronor. Man har ansett, att den utan fara borde kunna gå icke obetydligt längre. Sålunda föreslår under-tecknad Branting, i motion II: 206 en höjning i klass I till 8 % vid 1,000,000 kronor, i klass II till 16 % vid samma belopp och i klass III till 24 % vid 500,000 kronor. Undertecknad Kobb och medmotionärer föreslå i motionen II: 207 en höjning i klass I till 8 % vid 1,000,000, i klass II till 12 % vid samma belopp, under det klass III enligt denna motion icke skulle undergå någon förändring i hvad Kungl. Maj:t föreslagit.

I likhet med ofvannämnda motionärer hafva äfven vi funnit, att, när en utveckling af arfsskatten nu skall företagas och då man måste gifva departementschefen rätt däruti, »att täta rubbningar af skatter i allmänhet medföra olägenheter på flera områden», det skulle vara i hög grad både lämpligt och rättvist att gå längre än hvad Kungl. Maj:t föreslagit. På samma gång som staten bereddes en något rikare inkomst af förevarande skattekölla skulle man härigenom äfven ha ordnat så, att icke behof af ytterligare ökning alltför snart gjorde sig gällande.

Såväl departementschefen som utskottet framhålla, att arfsskatten icke blott träffar den verkliga förmögenheten, utan att detta tillika sker vid ett sådant tillfälle, att den, som får vidkännas afgiften, i allmänhet torde kunna med lätthet bära densamma. Vi anse, att detta i särdeles hög grad bör vara fallet med de stora arfslotterna och yrka därför antagandet af en skatteskala, som tagit möjligaste hänsyn till det gemensamma i de föreliggande höjningsförslagen och som sålunda dels tidigare än den af Kungl. Maj:t föreslagna tariffen i klasserna I och II uppnår procentsatserna 4 och 8 och dels fullföljer progressionen till 1,000,000 kronor med 8 % i klass I och 12 % i klass II, under det klass III, såsom varande af mindre betydelse, i hufvudsak lämnas oförändrad, sådan som Kungl. Maj:t föreslagit densamma.

Det förefaller oss, att man mot detta vårt förslag icke borde kunna rikta anmärkningen, att det för hårdhänt drabbar den större förmögenheten. Då exempelvis en person är i det lyckliga läget att få ärfva en miljon kronor, synes det oss verkligen icke oresonligt, om han till det samhälle, som med sina institutioner möjliggjort samlandet af en sådan förmögenhet på en hand, afstår 80,000 kronor.

Då man erinrar sig, att denna skatt blott utfaller en gång i hvarje generation, bör det icke med fog kunna påstås, att den belastning, som vi föreslagit, kan verka hämmande på landets kapitalbildning eller, som utskottet synes förutsätta, göra oss beroende af utlandet. Hela det belopp, hvarmed vi afse att öka arfsskatten utöfver hvad Kungl. Maj:t föreslagit, rör sig allenast om en miljon kronor.

Beträffande själfva skatteskalen måste erkännas, att den anordning, som i herr Eklunds motion föreslagits och hvilken är densamma, som funnit tillämpning i gällande inkomstskatteförordning, skulle aflägsna de språng i stegringen, som medfölja det kungl. förslaget. Då utskottet äfven med erkännande af sagda förhållande icke velat inlåta sig på den utredning, som med antagandet i denna punkt af herr Eklunds förslag torde blifvit nödvändigt, ha vi inom utskottet förordat en anordning af skalan, hvilken i hufvudsak anslöt sig till Kungl. Maj:ts förslag, men som likväl i lika hög grad som herr Eklunds undanröjde de olägenheter, hvilka äfven enligt utskottets mening i detta afseende vidlåder det kungl. förslaget. Enligt den anordning vi förordat skulle hvarje ökning af arfslotten med 100 kronor inom hvarje intervall framkalla en proportionsvis skeende ökning af skatteprocenten. Härigenom skulle åstadkommas en skatteskala, mot hvilken inga väsentliga invändningar torde kunna göras. Vi ha likväl icke lyckats vinna majoritet för vårt förslag i utskottet. Men i det förslag till ändrade skattetariffer, som vi härmed framlägga, ha vi tillämpat den anordning, som vi inom utskottet förordat och som gör en kort, enkel och lätthandterlig skala.

Med ledning af i den kungl. propositionen lämnade uppgifter ha vi sökt verkställa en ungefärlig beräkning öfver huru mycket ett bifall till vårt förslag skulle höja arfsskattens årliga afkastning utöfver den summa, som Kungl. Maj:ts förslag skulle inbringa. Vi hafva därvid, som redan nämnts, funnit, att detta belopp skulle utgöra omkring 1,000,000 kronor, som till ofantligt öfvervägande delen falla på de stora arfslotterna och bland dessa åter till allra största delen på de egentliga miljonarfen.

På grund af hvad ofvan anförts, hemställa vi,

att den i 8 § stämpelförordningen intagna tariffen må erhålla följande lydelse:

T a r i f f.

Klass I. Andel etc. (lika med utskottet).

andelsbelopp	procenttal	skattebelopp	ökning för hvarje fullt 100-tal kr., som faller mellan de i kol. I angifna andelsbeloppen
kr.	%.	kr.	kr.
1,000	0.6	6	1.00
2,000	0.8	16	1.20
4,000	1.0	40	1.60
6,000	1.2	72	2.00
8,000	1.4	112	2.40
10,000	1.6	160	2.80
12,000	1.8	216	2.80
15,000	2.0	300	2.80
20,000	2.2	440	2.80
30,000	2.4	720	3.20
40,000	2.6	1,040	3.60
50,000	2.8	1,400	3.60
65,000	3.0	1,950	3.80
85,000	3.2	2,720	4.00
110,000	3.4	3,740	4.30
140,000	3.6	5,040	4.70
170,000	3.8	6,460	5.10
200,000	4.0	8,000	5.50
300,000	4.5	13,500	6.50
400,000	5.0	20,000	7.50
500,000	5.5	27,500	8.50
600,000	6.0	36,000	9.50
700,000	6.5	45,500	10.50
800,000	7.0	56,000	11.50
900,000	7.5	67,500	12.50
1,000,000	8.0	80,000	

För högre belopp utgår stämpelafgiften med 8 procent.

Klass II. Andel etc. (lika med utskottet).

andelsbelopp	procenttal	skattebelopp	ökning för hvarje fullt 100-tal kr. som faller mellan de i kol. I. angifna andelsbeloppen kr.
kr.	%	kr.	
200	0.6	1.20	0.90
500	0.8	4	1.20
1,000	1.0	10	1.80
2,000	1.4	28	2.60
3,000	1.8	54	3.40
4,000	2.2	88	4.20
5,000	2.6	130	5.00
6,000	3.0	180	5.50
20,000	4.8	960	6.80
50,000	6.0	3,000	7.20
60,000	6.2	3,720	7.80
80,000	6.6	5,280	8.60
100,000	7.0	7,000	8.70
130,000	7.4	9,620	9.10
200,000	8.0	16,000	9.50
300,000	8.5	25,500	10.50
400,000	9.0	36,000	11.50
500,000	9.5	47,500	12.50
600,000	10.0	60,000	13.50
700,000	10.5	73,500	14.50
800,000	11.0	88,000	15.50
900,000	11.5	103,500	16.50
1,000,000	12.0	120,000	

För högre belopp utgår stämpelafgiften med 12 procent.

Klass III. Andel etc. (lika med utskottet).

andelsbelopp	procenttal	skattebelopp	ökning för hvarje fullt 100-tal kr., som faller mellan de i kol. I angifna andelsbeloppen
kr.	%	kr.	kr.
200	1	2	1.80
500	1.5	7.50	2.50
1,000	2	20	4
2,000	3	60	6
3,000	4	120	8
4,000	5	200	10
5,000	6	300	12
6,000	7	420	12
10,000	9	900	12
30,000	11	3,300	15
60,000	13	7,800	16
175,000	15	26,250	18
260,000	16	41,600	—

För högre belopp utgår stämpelafgiften med 16 %.

af herr friherre *Bonde*, som anført:

»Då genom de förändrade bestämmelser, som af Kungl. Maj:t blifvit föreslagna beträffande en höjning af arfsskatten, den grundsatsen synes fastslagen att utfallande arfsbelopp böra mer än hittills beskattas i förhållande till skatteförmågan, har det förefallit mig, som om den föreslagna progressionen särskildt inom de tvenne första klasserna väl snart fått afstanna. Det kan likväl ej förnekas, att den gräns för progressionen som bör sättas liksom också sättet för denna progressions fortlöpande alltid måste blifva i viss mån godtycklig och beroende på olika uppfattningar, hvarom också vittna de olika förslag, som i motionsväg därom blifvit framställda. Den afdelning inom utskottet, som haft för förberedande behandlingen af denna fråga hade med be-

aktande af olika uppfattningar framkommit med ett förslag, som afsåg att såväl göra progressionens fortgång jämnare, som äfven något längre fullfölja densamma.

Utaf en inom utskottet uppgjord beräkning af verkningarna af de föreslagna förändringar med hänsyn till utbytet af arfsskatten för åren 1906—1908 i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag i detta afseende framgår att hvad först angår förslaget om skattefrihet i klass I för belopp intill 1,000 kronor, skulle häraf förorsakas en minskning, utgörande:

år 1906	44,431: —
„ 1907	48,551: —
„ 1908	51,740: —

Beträffande härefter den af utskottet föreslagna höjningen till resp. 5 och 10 procent inom klasserna I och II skulle det ökade utbytet häraf blifva:

år 1906	64,679: —
„ 1907	231,479: —
„ 1908	369,939: —

I fråga om den af utskottet föreslagna förändrade procentstegringen skulle densamma medföra en höjning, uppgående till:

år 1906	89,607: —
„ 1907	117,762: —
„ 1908	131,995: —

Förändringarna i skatteskalorna skulle alltså medföra ett ökad utbyte af:

år 1906	109,855: —
„ 1907	300,690: —
„ 1908	450,194: —
	Summa 860,739: —

eller i medeltal för dessa 3 år 286,913 kronor.

Med anledning häraf har jag ansett, att utskottet uti punkt 1:o måtte hemställa,

att Riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande i propositionen nr 22 innefattade förslag om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften icke kunnat oförändradt bifallas, måtte antaga samma förslag med de ändringar och tillägg, härvid fogade författningsförslag utvisar.»

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse af 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den
18 september 1908 angående stämpelafgiften.

Härmed förordnas, att 3, 8, 41 och 58 §§ af förordningen den 18 september 1908 angående stämpelafgiften skola erhålla följande ändrade lydelse:

3 §.

Bevis angående -----
 „ vederhäftighets-, — fritt.
 „ som afses i 2 och 3 §§ af lagen den 26 mars 1909 angående
 verkställighet i vissa fall af straff, ådömdt genom icke laga kraft
 ägande utslag — fritt.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

A) Bouppteckning:

Bouppteckning skall — — — — belagd.

24. Stämpelafgift beräknas icke för andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, där samma andels värde understiger 1,000 kronor, ej heller för annan andel, som icke uppgår till ett värde af 200 kronor.

I öfrigt beräknas stämpelafgiften enligt denna

Tariff.

Klass I. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, utgör stämpelafgiften

60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till		1,000 kr., men icke till	1,500 kr
	70	1,500	2,000
	80	2,000	3,000
	90	3,000	4,000
1 kr.		4,000	5,000
1	10	5,000	6,000
1	20	6,000	7,000
1	30	7,000	8,000
1	40	8,000	9,000
1	50	9,000	10,000
1	60	10,000	11,000
1	70	11,000	12,000
1	80	12,000	13,500
1	90	13,500	15,000
2		15,000	17,500
2	10	17,500	20,000
2	20	20,000	22,500
2	30	22,500	25,000
2	40	25,000	32,500
2	50	32,500	40,000
2	60	40,000	47,000
2	70	47,000	55,000
2	80	55,500	65,000
2	90	65,000	75,000
3		75,000	87,500
3	10	87,000	100,000
3	20	100,000	125,000
3	30	125,000	150,000
3	40	150,000	187,500
3	50	187,500	225,000

3 kr. 60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till 225,000 kr., men icke till 275,000 kr.			
3 „ 70 „ „ „ „ „	275,000	„ „	325,000 „
3 „ 80 „ „ „ „ „	325,000	„ „	375,000 „
3 „ 90 „ „ „ „ „	375,000	„ „	425,000 „
4 „ „ „ „ „ „	425,000	„ „	475,000 „
4 „ 10 „ „ „ „ „	475,000	„ „	525,000 „
4 „ 20 „ „ „ „ „	525,000	„ „	575,000 „
4 „ 30 „ „ „ „ „	575,000	„ „	625,000 „
4 „ 40 „ „ „ „ „	625,000	„ „	687,500 „
4 „ 50 „ „ „ „ „	687,500	„ „	750,000 „
4 „ 60 „ „ „ „ „	750,000	„ „	812,500 „
4 „ 70 „ „ „ „ „	812,500	„ „	875,000 „
4 „ 80 „ „ „ „ „	875,000	„ „	937,500 „
4 „ 90 „ „ „ „ „	937,500	„ „	1,000,000 „
5 „ „ „ „ „ „	„ 1,000,000 kr. och därutöver.		

Klass II. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systers (halfsysters) afkomling eller på grund af testamente akademi, vetenskapligt samfund, allmänt undervisningsverk, stipendiefond, pensionsanstalt, sjuk- eller fattigvårdsinrättning eller annan from stiftelse, utgör stämpelafgiften

60 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr., men icke till	300 kr.
70 „ „ „ „ „	300 „ „	500 „
80 „ „ „ „ „	500 „ „	700 „
90 „ „ „ „ „	700 „ „	1,000 „
1 kr. „ „ „ „ „	1,000 „ „	1,200 „
1 „ 10 „ „ „ „	1,200 „ „	1,500 „
1 „ 20 „ „ „ „	1,500 „ „	1,700 „
1 „ 30 „ „ „ „	1,700 „ „	2,000 „
1 „ 40 „ „ „ „	2,000 „ „	2,200 „
1 „ 50 „ „ „ „	2,200 „ „	2,500 „
1 „ 60 „ „ „ „	2,500 „ „	2,700 „
1 „ 70 „ „ „ „	2,700 „ „	3,000 „
1 „ 80 „ „ „ „	3,000 „ „	3,200 „
1 „ 90 „ „ „ „	3,200 „ „	3,500 „
2 „ „ „ „ „	3,500 „ „	3,700 „
2 „ 10 „ „ „ „	3,700 „ „	4,000 „
2 „ 20 „ „ „ „	4,000 „ „	4,200 „

2 kr. 30 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till				4,200 kr.,	men icke till	4,500 kr.			
2	»	40	»	»	4,500	»	»	4,700	»
2	»	50	»	»	4,700	»	»	5,000	»
2	»	60	»	»	5,000	»	»	5,200	»
2	»	70	»	»	5,200	»	»	5,500	»
2	»	80	»	»	5,500	»	»	5,700	»
2	»	90	»	»	5,700	»	»	6,000	»
3	»	»	»	»	6,000	»	»	6,200	»
3	»	10	»	»	6,200	»	»	6,500	»
3	»	20	»	»	6,500	»	»	6,700	»
3	»	30	»	»	6,700	»	»	7,000	»
3	»	40	»	»	7,000	»	»	7,200	»
3	»	50	»	»	7,200	»	»	7,500	»
3	»	60	»	»	7,500	»	»	7,700	»
3	»	70	»	»	7,700	»	»	8,000	»
3	»	80	»	»	8,000	»	»	8,200	»
3	»	90	»	»	8,200	»	»	8,500	»
4	»	»	»	»	8,500	»	»	9,200	»
4	»	10	»	»	9,200	»	»	10,000	»
4	»	20	»	»	10,000	»	»	11,000	»
4	»	30	»	»	11,000	»	»	12,000	»
4	»	40	»	»	12,000	»	»	13,500	»
4	»	50	»	»	13,500	»	»	15,000	»
4	»	60	»	»	15,000	»	»	17,500	»
4	»	70	»	»	17,500	»	»	20,000	»
4	»	80	»	»	20,000	»	»	22,500	»
4	»	90	»	»	22,500	»	»	25,000	»
5	»	»	»	»	25,000	»	»	27,500	»
5	»	10	»	»	27,500	»	»	30,000	»
5	»	20	»	»	30,000	»	»	32,500	»
5	»	30	»	»	32,500	»	»	35,000	»
5	»	40	»	»	35,000	»	»	37,500	»
5	»	50	»	»	37,500	»	»	40,000	»
5	»	60	»	»	40,000	»	»	42,500	»
5	»	70	»	»	42,500	»	»	45,000	»
5	»	80	»	»	45,000	»	»	47,500	»
5	»	90	»	»	47,500	»	»	50,000	»
6	»	»	»	»	50,000	»	»	55,000	»
6	»	10	»	»	55,000	»	»	60,000	»
6	»	20	»	»	60,000	»	»	67,500	»

6 kr. 30 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till		67,500 kr., men icke till	75,000 kr.
6	40	75,000	85,000
6	50	85,000	95,000
6	60	95,000	107,500
6	70	107,500	120,000
6	80	120,000	135,000
6	90	135,000	150,000
7		150,000	167,500
7	10	167,500	185,000
7	20	185,000	205,000
7	30	205,000	225,000
7	40	225,000	247,500
7	50	247,500	270,000
7	60	270,000	295,000
7	70	295,000	320,000
7	80	320,000	347,500
7	90	347,500	375,000
8		375,000	402,500
8	10	402,500	430,000
8	20	430,000	457,500
8	30	457,500	485,000
8	40	485,000	515,000
8	50	515,000	545,000
8	60	545,000	575,000
8	70	575,000	605,000
8	80	605,000	635,000
8	90	635,000	665,000
9		665,000	697,500
9	10	697,500	730,000
9	20	730,000	762,500
9	30	762,500	795,000
9	40	795,000	827,500
9	50	827,500	860,000
9	60	860,000	895,000
9	70	895,000	930,000
9	80	930,000	965,000
9	90	965,000	1,000,000
10		1,000,000 och därutöver.	

Klass III. För andel, som tillkommer annan arfvinge eller testamentstagare än sådan, som omförmäles under klass I eller klass II, så ock för andel, som är danaarf, utgör stämpelafgiften

1 kr.	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr., men icke till	300 kr.
1 „ 25 öre	„	300	500 „
1 „ 50 „	„	500	700 „
1 „ 75 „	„	700	1,000 „
2 „	„	1,000	1,200 „
2 „ 25 „	„	1,200	1,500 „
2 „ 50 „	„	1,500	1,700 „
2 „ 75 „	„	1,700	2,000 „
3 „	„	2,000	2,200 „
3 „ 25 „	„	2,200	2,500 „
3 „ 50 „	„	2,500	2,700 „
3 „ 75 „	„	2,700	3,000 „
4 „	„	3,000	3,200 „
4 „ 25 „	„	3,200	3,500 „
4 „ 50 „	„	3,500	3,700 „
4 „ 75 „	„	3,700	4,000 „
5 „	„	4,000	4,200 „
5 „ 25 „	„	4,200	4,500 „
5 „ 50 „	„	4,500	4,700 „
5 „ 75 „	„	4,700	5,000 „
6 „	„	5,000	5,200 „
6 „ 25 „	„	5,200	5,500 „
6 „ 50 „	„	5,500	5,700 „
6 „ 75 „	„	5,700	6,000 „
7 „	„	6,000	6,200 „
7 „ 25 „	„	6,200	6,500 „
7 „ 50 „	„	6,500	6,700 „
7 „ 75 „	„	6,700	7,000 „
8 „	„	7,000	7,200 „
8 „ 25 „	„	7,200	7,500 „
8 „ 50 „	„	7,500	8,700 „
8 „ 75 „	„	8,700	10,100 „
9 „	„	10,000	12,500 „
9 „ 25 „	„	12,500	15,000 „
9 „ 50 „	„	15,000	17,500 „
9 „ 75 „	„	17,500	20,000 „

10 kr.	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	20,000 kr., men icke till	22,500 kr.
10 „ 25 öre	„	„	22,500 „
10 „ 50 „	„	„	25,500 „
10 „ 75 „	„	„	27,500 „
11 „	„	„	30,000 „
11 „ 25 „	„	„	32,500 „
11 „ 50 „	„	„	35,000 „
11 „ 75 „	„	„	37,500 „
12 „	„	„	40,000 „
12 „ 25 „	„	„	45,000 „
12 „ 50 „	„	„	50,000 „
12 „ 75 „	„	„	57,000 „
13 „	„	„	65,000 „
13 „ 25 „	„	„	75,000 „
13 „ 50 „	„	„	85,000 „
13 „ 75 „	„	„	97,500 „
14 „	„	„	110,000 „
14 „ 25 „	„	„	125,000 „
14 „ 50 „	„	„	140,000 „
14 „ 75 „	„	„	157,500 „
15 „	„	„	175,000 „
15 „ 25 „	„	„	195,000 „
15 „ 50 „	„	„	215,000 „
15 „ 75 „	„	„	237,500 „
16 „	„	„	260,000 kr. och därutöfver.

Tillkommer andel kyrka, landsting, kommun eller hushållnings-sällskap och uppgår andelen till 7,500 kronor eller därutöfver, nedsättes stämpelafgiften med hälften af det belopp, hvarmed stämpelafgiften enligt ofvan angifna grunder öfverstiger 8 procent af andelens hela belopp.

**B) Fideikommissbref om fast egendom, Gåfvobref, Morgongåfvobref,
Testamente och Äktenskapsförord.**

C) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar.

Afkomst eller annan förmån af fast egendom — — — — —

Certeparti — — — — —

Check, lika med växel.

Depositionsräkning — — — — —

Växel skall förses med stämpel enligt följande grunder:

a) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å inrikes ort betalas, skall, innan den öfverlåtes eller till betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre för hvarje påbörjad belopp af 1,000 kronor, hvarå växeln lyder;

dock att dylik växel å belopp, ej öfverstigande 100 kronor, är fri från stämpel, samt att sådan växel å belopp, som öfverstiger 100 kronor, men icke 300 kronor, skall förses med stämpel af 20 öre, och växel å belopp, som öfverstiger 300 kronor, men ej 500 kronor, med stämpel af 30 öre.

b) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller som är utfärdad å utrikes ort, skall, då den utställs eller, om den utfärdats utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, beläggas med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå den lyder.

Utom i fall, hvarom här ofvan under a) sägs, äger frihet från stämpel för växel rum i följande fall, nämligen:

1) för postremissväxel och annan inom riket utfärdad växel, som är betalbar å inrikes ort vid uppvisandet;

2) för växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller är utfärdad å utrikes ort, därest växeln är ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank, annan kreditinrättning eller bankir föras i räkning för utställaren;

3) för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet; samt

4) för växel, som ställes att betalas till statsförvaltningens tillhörande allmänt verks eller styrelses order.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad växel hos offentlig myndighet betalning, skall växeln förses med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är växel fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 20 §.

Öfverlåtelse af kronohemman eller skattlagdt kronony bygge — — — —

41 §.

1. De insända stämpeldelarna skola i hofrätterna granskas och med protokollen jämföras af den eller de tjänstemän, som enligt den för vederbörande hofrätt gällande arbetsordning fått berörda arbete sig ålagdt; och bör, i händelse granskningen utförts af annan tjänsteman än advokatfiskalen, de vid densamma befunna felaktigheter hos advokatfiskalen anmälas. För alla under ett år aflämnade protokoll bör granskningsarbetet vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året.

2. Finner advokatfiskalen på grund af anmärkning, som vid den i 1 mom. omförmälda granskning förekommit, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 54 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande af kronans rätt finner sådant nödigt, i hofrätten föra talan mot enskild part om utgifvande af felande stämpelbelopp.

58 §.

1. — — — — —

2. Har på grund af anmärkning vid den i 41 § omförmälda granskning högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit beräknadt, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarfvode å dessa medel med femton procent, hvilket arfvode, i händelse granskningen verkställts af advokatfiskalen, tillfaller denne, men eljest fördelas mellan advokatfiskalen och den tjänsteman, som verkställt granskningen, med hälften till hvardera.

Klass I.

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion II: 174 (hr O. A. Ericsson).	Utskottets förslag.	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Eklund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).
0— 400	—	—	—	—	—	—	—
400— 1,000	0.6	—	—	—	—	—	—
1,000— 2,000	„	—	—	—	—	—	—
2,000— 4,000	0.8	—	—	—	—	—	—
4,000— 6,000	1.0	—	—	—	—	—	—
6,000— 8,000	1.2	—	—	—	—	—	—
8,000— 10,000	1.4	—	—	—	—	—	—
10,000— 12,000	1.6	—	—	—	—	—	—
12,000— 15,000	1.8	—	—	—	—	—	—
15,000— 20,000	2.0	—	—	—	—	—	—
20,000— 25,000	2.2	—	—	2.2	—	—	—
25,000— 30,000	2.4	—	—	2.4	—	—	—
30,000— 40,000	„	—	—	2.6	—	—	—
40,000— 50,000	2.6	—	—	2.8	—	—	—
50,000— 55,000	„	—	—	3.0	—	—	—
55,000— 70,000	2.8	—	—	„	—	—	—
70,000— 75,000	„	—	—	3.2	—	—	—
75,000— 90,000	3.0	—	—	„	—	—	—
90,000— 100,000	„	—	—	3.4	—	—	—
100,000— 110,000	3.2	—	—	„	—	—	3.25
110,000— 125,000	„	—	—	3.6	—	—	„
125,000— 140,000	„	—	—	„	—	3.4	„
140,000— 150,000	„	—	—	3.8	—	„	„
150,000— 170,000	3.4	—	—	„	—	3.6	3.50
170,000— 175,000	„	—	—	„	—	„	„
175,000— 200,000	„	—	—	4.0	—	3.8	„
200,000— 225,000	„	—	—	„	—	4.0	3.75
225,000— 250,000	3.6	—	—	„	—	4.2	„
250,000— 275,000	„	—	—	4.0	—	4.4	4.00
275,000— 300,000	„	—	—	„	—	4.6	„
300,000— 325,000	„	—	—	„	—	4.8	4.25
325,000— 350,000	3.8	—	—	„	—	5.0	„
350,000— 375,000	„	—	—	„	—	5.2	4.50
375,000— 400,000	„	—	—	„	—	5.4	„
400,000— 425,000	„	—	—	„	—	5.6	4.75
425,000— 450,000	„	—	—	„	—	5.8	„

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion II: 174 (hr O. A. Ericsson).	Utskottets förslag.	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Ek-lund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).	
450,000— 480,000	4.0	i öfrigt — den kungl. propositionen.	4.0	4.0	4.0	6.0	5.00	
480,000— 500,000			”		”	6.2	”	
500,000— 515,000			”		”	”	5.25	
515,000— 525,000			”		”	6.4	”	
525,000— 550,000			4.2		”	”	”	
550,000— 555,000			”		”	”	5.50	
555,000— 600,000			”		”	6.6	”	
600,000— 625,000			”		4.3	6.8	5.75	
625,000— 650,000			4.4		”	”	”	
650,000— 700,000			”		”	7.0	6.00	
700,000— 710,000			”		”	”	6.25	
710,000— 750,000			”		”	7.2	”	
750,000— 775,000			4.6		4.0	”	6.50	
775,000— 800,000			”			4.6	7.4	”
800,000— 845,000			”			”	”	6.75
845,000— 850,000			”			”	7.6	”
850,000— 875,000			”			”	”	7.00
875,000— 900,000			4.8			”	”	”
900,000— 920,000			”			”	”	7.25
920,000— 950,000			”			”	7.8	”
950,000— 975,000	”	”	”	7.50				
975,000— 1,000,000	”	4.9	”	”				
1,000,000— 1,200,000	”	”	”	”				
1,200,000— 1,450,000	4.0	}	5.2	8.0		}	8.0	
1,450,000— 1,725,000			5.6					
1,725,000 o. därutöfver.			6.0					

Klass II.

B e l o p p.	Kungl. propositionen.	Utskottets förslag.	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Eklund).	Motion I: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).
0 — 200	—					
200 — 500	0.6					
500 — 1,000	0.8					
1,000 — 1,500	1.0					
1,500 — 2,000	1.2					
2,000 — 2,500	1.4					
2,500 — 3,000	1.6					
3,000 — 3,500	1.8					
3,500 — 4,000	2.0					
4,000 — 4,500	2.2					
4,500 — 5,000	2.4					
5,000 — 5,500	2.6					
5,500 — 6,000	2.8					
6,000 — 6,500	3.0					
6,500 — 7,000	3.2					
7,000 — 7,500	3.4					
7,500 — 8,000	3.6					
8,000 — 8,500	3.8					
8,500 — 10,000	4.0					
10,000 — 12,000	4.2					
12,000 — 15,000	4.4					
15,000 — 20,000	4.6					
20,000 — 25,000	4.8					
25,000 — 30,000	5.0					
30,000 — 35,000	5.2					
35,000 — 40,000	5.4					
40,000 — 45,000	5.6					
45,000 — 50,000	5.8					
50,000 — 60,000	6.0					
60,000 — 70,000	6.2			6.2		6.2
70,000 — 75,000	„			6.4		6.4
75,000 — 80,000	6.4			„		„
80,000 — 90,000	„			6.6		6.6
90,000 — 95,000	„			6.8		6.8
95,000 — 100,000	6.6			„		„
100,000 — 110,000	„			7.0		7.0
110,000 — 115,000	„			„		7.2
115,000 — 120,000	„			7.2		„

Belopp.	Kungl. propositionen.	Utskottets förslag.	Motion I: 42 (hr Ljungberg).	Motion I: 47 (hr Eklund).	Motion II: 206 (hr Branting).	Motion II: 207 (hr Kobb).	
120,000—130,000	6.8		7.2		7.4		
130,000—140,000	„		7.4		7.6		
140,000—145,000	„		„		7.8		
145,000—150,000	„		7.6		„		
150,000—160,000	7.0		„		8.0		
160,000—170,000	„		7.8		8.2		
170,000—175,000	„		„		8.4		
175,000—180,000	„	den kungl. propositionen.		den kungl. propositionen.	„	den kungl. propositionen.	
180,000—185,000	„						8.6
185,000—190,000	7.2						„
190,000—200,000	„						8.8
200,000—210,000	„						9.0
210,000—220,000	„						9.2
220,000—225,000	„						9.4
225,000—230,000	7.4						„
230,000—240,000	„						9.6
240,000—250,000	„						9.8
250,000—265,000	„			10.0			
265,000—270,000	„			10.2			
270,000—280,000	7.6			„			
280,000—300,000	„			10.4			
300,000—320,000	„			10.6			
320,000—340,000	7.8			10.8			
340,000—360,000	„		8	11.0			
360,000—370,000	„			11.2			
370,000—375,000	„			„			
375,000—380,000		8.0		8.0			
380,000—400,000		„		„			
400,000—420,000		„		11.4			
420,000—430,000		„		11.6			
430,000—440,000		8.2		11.8			
440,000—470,000		„		„			
470,000—485,000		„		8.3			
485,000—500,000		„		12.0			
500,000—515,000	8.0	8.4		„			
515,000—520,000		„		8.8			
520,000—545,000		„		„			
545,000—560,000		8.6		12.5			
560,000—570,000		„		„			
570,000—605,000		„		8.6			
605,000—620,000		8.8		„			
				13.0			
				„			
				8.9			
				„			
				„			
				9.1			
				„			
				9.4			
				„			
				„			

Belopp.	Kungl. propositionen.	Utskottets förslag.	Motion 1:42 (hr Ljungberg).	Motion II:47 (hr Eklund).	Motion II:206 (hr Branting).	Motion II:207 (hr Kobb).
620,000— 665,000	8.0	8.8	8.0	8.9	13.5	9.7
665,000— 670,000		9.0		"	"	10.0
670,000— 690,000		"		"	"	"
690,000— 710,000		"		"	14.0	"
710,000— 720,000		"		"	9.2	"
720,000— 730,000		"		"	"	10.3
730,000— 760,000		9.2		"	"	"
760,000— 770,000		"		"	"	14.5
770,000— 795,000		"		"	"	"
795,000— 820,000		9.4		"	"	10.6
820,000— 835,000		"		"	"	"
835,000— 860,000		"		"	"	10.9
860,000— 870,000		9.6		"	9.5	15.0
870,000— 915,000		"		"	"	"
915,000— 920,000		"		"	"	11.2
920,000— 930,000		"		"	"	15.5
930,000— 985,000		"		"	"	"
985,000— 1,000,000		9.8		"	"	11.5
1,000,000— 1,160,000		"		"	9.8	"
1,160,000— 1,360,000		"		"	"	"
1,360,000— 1,585,000	"	"	10.2	"		
1,585,000— 1,835,000	10.0	"	10.6	16.0	12.0	
1,835,000— 2,110,000	"	"	11.0			
2,110,000 och därutöver	"	"	11.5			
				12.0		

Klass III.

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion I : 42 (hr <i>Ljungberg</i>).	Motion I : 47 (hr <i>Eklund</i>).	Motion II : 206 (hr <i>Branting</i>).
0— 200	—			
200— 500	1.0			
500— 1,000	1.5			
1,000— 1,500	2.0			
1,500— 2,000	2.5			
2,000— 2,500	3.0			
2,500— 3,000	3.5			
3,000— 3,500	4.0			
3,500— 4,000	4.5			
4,000— 4,500	5.0			
4,500— 5,000	5.5			
5,000— 5,500	6.0			
5,500— 6,000	6.5			
6,000— 6,500	7.0			
6,500— 7,000	7.5			
7,000— 7,500	8.0			
7,500— 10,000	8.5			
10,000— 15,000	9.0			
15,000— 20,000	9.5			
20,000— 25,000	10.0			
25,000— 30,000	10.5			
30,000— 35,000	11.0			
35,000— 40,000	11.5			
40,000— 50,000	12.0			
50,000— 60,000	12.5	12.5		12.5
60,000— 65,000	„	13.0		13.0
65,000— 70,000	13.0	„		„
70,000— 75,000	„	„		13.5
75,000— 80,000	„	13.5		„
80,000— 85,000	„	„		14.0
85,000— 90,000	13.5	„		„
90,000— 100,000	„	14.0		14.5
100,000— 105,000	„	„		15.0
105,000— 110,000	„	14.5		„
110,000— 115,000	14.0	„		„
115,000— 120,000	„	„		15.5
120,000— 130,000	„	15.0		„
130,000— 135,000	„	„		16.0
135,000— 140,000	„	15.5		„

Belopp.	Kungl. propositionen.	Motion I: 42 (hr <i>Ljung- berg</i>).	Motion I: 47 (hr <i>Eklund</i>).	Motion II: 206 (hr <i>Branting</i>).
140,000 — 150,000	14.5	15.5		16.0
150,000 — 170,000	„		den	16.5
170,000 — 175,000	„		kungl.	17.0
175,000 — 190,000	15.0		prop.	„
190,000 — 210,000	„		16.0	17.5
210,000 — 215,000	„		„	18.0
215,000 — 230,000	15.5		„	„
230,000 — 250,000	„		16.3	18.5
250,000 — 260,000	„		„	19.0
260,000 — 270,000			16.6	„
270,000 — 290,000			„	22.0
290,000 — 310,000			16.9	22.5
310,000 — 330,000			„	23.0
330,000 — 350,000			17.2	„
350,000 — 370,000			17.5	23.5
370,000 — 375,000			17.8	„
375,000 — 400,000			18.1	24.0
400,000 — 430,000			18.4	„
430,000 — 445,000			18.8	„
445,000 — 460,000		16.0	19.2	„
460,000 — 500,000			19.6	„
500,000 — 535,000			20.0	„
535,000 — 645,000			20.4	„
645,000 — 775,000			20.8	„
775,000 — 925,000	16.0		21.2	„
925,000 — 1,000,000			21.6	„
1,000,000 — 1,200,000			22.0	„
1,200,000 — 1,425,000			22.5	„
1,425,000 — 1,675,000			23.0	„
1,675,000 — 1,900,000			23.5	„
1,900,000 — 2,200,000			24.0	„
2,200,000 — 2,525,000				„
2,525,000 — 2,875,000				„
2,875,000 — 3,250,000				„
3,250,000 — 3,650,000				„
3,650,000 — 4,075,000				„
4,075,000 — 4,525,000				„
4,525,000 — 5,000,000				„
5,000,000 — 5,500,000				„
5,500,000 — och därutöver.				„

af herr *Kobb*, med hvilken herrar *K. G. Karlsson*, *Branting*, friherre *Bonde* och herr *Röing* instämt, därvid den förstnämnde anför:

»I motion II:207 har jag jämte medmotionärer yrkat, att de testamentstagare, hvilka enligt kungl. propositionen skulle erlägga stämpelafgift enligt klass III i tariffen måtte uppflyttas i klass II och sålunda beredas en bättre ställning i arfshänseende än aflägsna släktingar. Då onekligen en testamentstagare i regel har stått testator nära, varit af honom personligen känd och det framförallt genom själfva testamentet är ådagalagdt, att testator velat lämna honom hela eller någon del af sin egendom, medan en aflägsen släkting, som en tillfällighet gör till arfvinge, mången gång ej stått i ringaste förbindelse till den afidne, ja kanske rentaf för denne är fullständigt obekant, så synes det billigt att testamentstagaren försättes i en något bättre ställning. Med anledning däraf har jag ansett, att utskottet bort hemställa, att Riksdagen måtte bifalla motionärernas yrkande i denna punkt, hvarigenom öfverskriften i klass II skulle få följande lydelse:

»andel — — — eller systems (halfsystems afkomling) så ock annan testamentstagare än sådan, som vid klass I omförmäles, samt för andel, som är danaarf.»

vid punkten 6:o):

af herr friherre *Bonde*, med hvilken herrar *K. G. Karlsson*, *Branting*, *Kvarnzelius*, *Röing* och *Kobb* instämt, därvid den förstnämnde anför:

»Ehuru väl arfsskattens uttagande nog torde vara ett tämligen effektivt sätt att låta den enskilda kapitaltillgången bidra till det allmännas behof, kan det dock ej förnekas att särskildt med den ej obetydliga förhöjning som nu blifvit ifrågasatt, vissa betänkligheter kunna förefinnas mot att använda de genom denna beskattningsmetod inflytande medel till bestridande af statens löpande utgifter. Tvenne motionärer herrar friherre Palmstierna och *Kobb* hafva också beaktat detta förhållande och med anledning häraf framkommit med särskilda förslag, vid hvilka jag för min del ansett att utskottet bort fästa något afseende. Genom arfsskatten få ju enskilda samhällsmedlemmar till staten afstå under vissa förhållanden mer eller mindre betydande andelar af det i den allmänna rörelsen befintliga kapitalet, och då dessa medel blifva använda för bestridande af statens löpande utgifter, utgör detta onekligen i viss mån ett förminskande af landets kapitaltillgång, hvilken tyvärr redan förut ej kan anses motsvara behofvet för tillgodogörandet af

landets utvecklingsmöjligheter. Under särskildt bekymmersamma tider kan det nog ej alltid undvikas, hvarken för staten eller för den enskilde att för behofven något af kapitalen måste tillgripas, men detta bör endast få vara ett mycket sällsynt undantagsförhållande, och torde därför ej heller någon invändning böra göras mot att, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, den arfsskatt som nu beslutes må få för budgetens uppgörande för år 1911 disponeras. Då arfsskatt emellertid antagligen äfven för framtiden kommer att upptagas, bör den del af landets egentliga kapitaltillgång, som sålunda öfverflyttas från enskilde samhällsmedlemmar till statskassan, i öfverensstämmelse med en klok ekonomisk hushållning alltjämt bevaras såsom kapital och därigenom komma den allmänna rörelsen tillgodo. På hvad sätt detta kapital uti statens hand skall tillgodogöras, måste blifva föremål för en genomgående undersökning, antingen det skall såsom af friherre Palmstierna föreslagits användas till afbetalning af statskulden eller, som ju är detsamma, till undvikande af dess ökning, eller också, såsom herr Kobb hemställt, afsättas till arbetareförsäkringsfonden. Det senare sättet förefaller mig synnerligen tilltalande, då därigenom räntan å kapitalet som därest arfsskatten ej upptagits skulle tillgodokomma samhällets ekonomiskt mera lyckligt lottade medlemmar, blifver använd till lindrande af nöd och fattigdom bland de mest behöfvande af landets innevånare. I frågans nuvarande läge torde emellertid ej något bestämdt förslag böra framställas, utan detta öfverlämnas till Kungl. Maj:ts bepröfvande, och det är af dessa skäl som jag ansett, att utskottet bort med anledning af friherre Palmstiernas och herr Kobbs motioner hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, på hvad sätt de genom arfsskatten inflytande medlen måtte helt eller delvis genom afsättande till en särskild fond eller annorledes kunna göras för det allmännas behof fruktbarande, samt därefter för Riksdagen framlägga de förslag, som därpå kunna föranledas.

Herrar friherre *Trolle* och *J. Bromée* i Billsta hafva begärt få antecknadt, att de icke deltagit i ärendets slutliga behandling inom utskottet.